

กิตติคุณานุสาวรีย์
ที่ระลึกในโอกาสที่ได้รับรางวัลศิษย์เก่าเกียรติคุณ
ด้านผลงานทางวิชาการ
สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18 กรกฎาคม 2566

พระครูสิริรัตนานุวัตร, รศ.ดร.

เกียรติบัตร ของ เกียรติคุณ

สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

เกียรติบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

พระครูสุริรัตนานุกวัตร (ทวี สุานวโร/อนันตสา), รศ.ดร.

ผู้ทำคุณประโยชน์แก่สังคม ประเทศชาติ บวรพุทธศาสนา และมหาวิทยาลัยมหาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

ศิษย์เก่าเกียรติคุณ ด้านผลงานสร้างสรรค์ และ/หรือ ผลงานวิชาการ

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๖

ของเจริญงอกงามไปเป็นประโยชน์พระพุทธศาสนาและหน้าที่การงานตลอดกาลเป็นนิตย์ เพอญ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ศาสตราจารย์ ดร. อภิการบดี

(พระธรรมวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

ดร. ลักษณ์นที อิศรเดช

(รองศาสตราจารย์ ดร. ลักษณ์นที อิศรเดช)

นายกสมาคมศิษย์เก่า

มหาวิทยาลัยมหาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

คำนำ

เอกสารนี้เป็นตำรารายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัยทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรปริญญาโท ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565 ผู้เขียนรวบรวมเรียงขึ้นตามแนวสังเขป รายวิชาที่มีลักษณะทริบเบิลสแตนดาร์ด (Triple Standard) คือ มีภาษาอังกฤษ ที่เป็นศัพท์ หรือ คำ หรือวลี มีเนื้อหา โครงสร้าง เกี่ยวกับการวิจัย และมีศัพท์ธรรมภาษาอังกฤษที่นิยม ใช้กันสากล รวมถึงหลักธรรม ประวัติศาสตร์ทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ จึงออกมาใน ลักษณะสารานุกรม 3 ภาค คือ

ภาค 1 คำ/ศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับเรื่องการวิจัย ชื่อบทวิจัย คำที่นิยมใช้ใน เรื่องวิจัย เช่น research title, research objective, qualitative, quantitative, survey research เป็นต้น

ภาค 2 คำที่ใช้ในการวิจัย เกี่ยวกับชื่อเรื่อง บทวิจัย วัตถุประสงค์ ประเภทการวิจัย โครงสร้างและเนื้อหาโครงสร้างในบทต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎี รวมถึงการอ้างอิง ท้ายสุดถึง ประวัติผู้วิจัย

ภาค 3 บทคัดย่อการวิจัย จากเรื่องวิจัยที่เป็นเรื่องธรรม เนื้อหาวิจัยที่ให้มี ประวัติศาสตร์บุคคล พุทธกิจ พุทธบริษัท มีหลักฐานการค้นคว้าจากการอ้างอิงพระไตรปิฎก ข้อมูลปฐมภูมิ 60% เช่น เรื่อง ทาน ศีล พระอุบาลี พระเวสสันดร การสังคายนา พระเจ้า อโศกมหาราช

ในการนี้ ผู้เรียบเรียงตั้งใจให้เป็นบรรณาการที่ระลึกแก่ศิษย์เก่า ศิษย์ใหม่ อาจารย์ เก่าที่คุ้นเคยในโอกาสมาร่วมงานวันบูรพาจารย์ ที่จะมีขึ้นในวันที่ 18 กรกฎาคม 2566 ที่ หอประชุม มวก. 48 พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าจะบริจาคปัจจัยจำนวนหนึ่งร่วมทำบุญ อุทิศให้บูรพาจารย์ที่ล่วงลับดับขันธไปแล้ว

พระครูสิริรัตนานุวัตร, รศ.ดร.

ผู้เรียบเรียง

12 ก.ค. 66

สารบัญ

เกียรติบัตรของเกียรติคุณ

คำนำ

สารบัญ

ภาค 1 ศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการวิจัย

- ความนำ (Introduction) 1
- คำ/ศัพท์วิจัย 1

ภาค 2 ศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

- ศัพท์เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ 4
- ศัพท์สารธรรม 15
- ไตรรัตน์ : ศัพท์พระพุทธรัตตะ 21
- ศัพท์พระธรรมรัตนะ 23
- ศัพท์พระสังฆรัตนะ 24
- ศัพท์คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา 27
- ศัพท์ธรรมะ : ที่สำคัญ 31

ภาค 3 บทคัดย่อจากวิทยานิพนธ์

1. เรื่อง : ศึกษาวิธีการพึงพระรัตนตรัยตามแนวพระพุทธศาสนา 50
2. เรื่อง การศึกษากฎแห่งกรรมที่ปรากฏในคัมภีร์พระมาลัย 51
3. เรื่อง ศึกษาพรหมวิหาร 4 ในฐานะการเจริญภาวนาในคัมภีร์วิสุทธิมรรค 53
4. เรื่อง ศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างสุขภาวะองค์รวม 55
5. เรื่อง ศึกษาพุทธธรรมที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังวัดราชบูรณะ 56
6. เรื่อง ศึกษาการปฏิบัติตามหลักทศ 6 ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา 58
7. เรื่อง ศึกษาความเชื่อของประชาชนที่มีต่อพระพุทธรูปมหารธรรมราชา 59
8. เรื่อง ศึกษาวิมานของเทวดาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา 61

ภาค 1

ศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการวิจัย

ความนำ (Introduction)

It is to study Buddhism through English which basically focuses on speaking, listening, reading and writing where the usage of technical terms and Buddhist scriptural and textual reading being emphasized in order to benefit for thesis and research works. Its details are the following words :-

ศึกษาพระพุทธศาสนาผ่านภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน โดยเน้นฝึกการใช้ศัพท์เฉพาะวิชาการด้านพระพุทธศาสนา (technical term) การอ่านคัมภีร์หรือตำรางานวิจัยทางพระพุทธศาสนาในภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ดังมีศัพท์เกี่ยวกับวิชานี้ ดังนี้

ลำดับที่	ศัพท์อังกฤษ	คำแปล/ความหมายไทย	คำแปล/ความหมายอังกฤษ
- คำ/ศัพท์วิชาวิจัย			
1	English for Buddhist Research	(วิชา) ภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัยทางพระพุทธศาสนา เป็นการศึกษการวิจัยผ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งหลักๆ แล้วจะเน้นการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนใน ส่วนที่ใช้คำเฉพาะและ คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา นี้เพื่อประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์และงานวิจัย	English for Buddhist Research is to study of Buddhism through English. It basically focuses on speaking, listening, reading and writing where the usage of technical terms and Buddhist scriptural and textual reading being emphasized in order to benefit for thesis and research works.

2	English for Research	ภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย เป็น คำเฉพาะหรือเนื้อหาที่เกี่ยวกับ การวิจัย	English for Research is the technical terms or its content concerning the research
3	Buddhist Research	การวิจัยทางพระพุทธศาสนา เป็นการศึกษาเนื้อหา พระพุทธศาสนาโดยวิธีการวิจัย เช่น ทาน ศีล ภาวนา เมตตา กรุณา เป็นต้น ผ่านคัมภีร์ พระไตรปิฎก ในฐานะคัมภีร์ ปฐมภูมิในพระพุทธศาสนา	The Buddhist Research is to study of the Buddhist contents being studied by research, i.e. Dāna, Sīla, Bhāvanā, Mettā, Karuṇā etc. through Tepitaka as the primary documentary in Buddhism.
4	Research guideline	สื่อนำการทำวิจัย คือ กระบวนการศึกษา ค้นคว้า เพื่อการค้นพบในเรื่องความ เป็นมา กระบวนการ ผลลัพธ์ ของเรื่องนั้น ๆ	The guideline of research is the process of study, detection, discovery about background, process, outcome of those cases.
5	Research of Dhamma	คำบาลีว่า ธมมานัน วิจโย ตถา คำนี้ เป็นองค์หนึ่งของโพชฌงค์ 7 ประการ ที่วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิธีการเพื่อ ประยุกต์ใช้แก้สังคม ตัวอย่าง	This research of Dhamma is a factor of Pojjhanga-7 in Pālī 'Dhammanam Vicayo Tathā' being translated 'research of Dhamma meaning analysis, synthesis,

		<p>หมวดธรรมชื่ออริยสัจ 4 ได้แก่</p> <p>1.ทุกข์ มีลักษณะของทุกข์ ได้แก่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย เศร้า โศก เสียใจ คร่ำครวญ ไม่ได้ใน สิ่งอยากได้ ได้ในสิ่งที่ไม่อยาก ได้ก็เป็นทุกข์ สรุปลแล้ว ชั้น 5 เป็นทุกข์</p> <p>2.เหตุแห่งทุกข์ ได้แก่ตัณหา 3 คือ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา</p> <p>3. การดับทุกข์ ได้แก่ดับตัณหา 3</p> <p>4. ทางปฏิบัติเพื่อการดับทุกข์ ทางปฏิบัตินี้คือ มรรคมีองค์ 8 มีสัมมาทิฐิ เป็นต้น มี สัมมาสมาธิ เป็นที่สุด</p> <p>หมวดปฏิบัติจสมุปบาท ได้แก่ อวิชชา เป็นปัจจัยให้เกิดสังขาร</p>	<p>conclusion for application to people.</p> <p>Example : the Four Noble Truths;</p> <p>1. suffering, what is nature of suffering; birth, old, injure, death, sorry, disappear, do not get what one inspire.</p> <p>Finally, pañcakhanda makes us suffering.</p> <p>2.Cause of suffering, i.e. craves;- sensual, becoming, non- becoming</p> <p>3.cessation of suffering, i.e. cessation of the 3 craves</p> <p>4. the way of cessation of suffering i.e. 8 paths leading to cessation of suffering, Right View etc. finally, Right Concentration.</p> <p>Paticcasamuppāda i.e. ignorance is the cause of formation,</p>
--	--	---	--

		<p>,วิญญาน, นามรูป, ผัสสะ เวทนา ตัณหา อุปาทาน ภพ ชาติ</p> <p>หมวดธรรมศีล 5 ได้แก่ ศีลธรรม เครื่องประกันชีวิต ทรัพย์สิน ครอบครัว ความ เชื่อถือ และความไม่ประมาท</p>	<p>of consciousness, of body-mind, of 6 faculties, of touch, of feeling, of craves, of attachment, of existence, of birth. Pañcasīla;- guarantee for life, for things, for family, for credit and mindfulness etc.</p>
--	--	---	---

ภาค 2

ศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

-ศัพท์เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์			
6	thesis	<p>วิทยานิพนธ์ คือการสร้างองค์ ความรู้จากการนิพนธ์ตาม โจทย์วิจัยในรูปแบบวิชาการที่ มีทั้งภาษาไทย และอังกฤษ ปะปนกัน มีการอ้างอิง มี รูปแบบเฉพาะของตน ซึ่งคำว่า วิทยานิพนธ์นี้ เป็นคำที่ใช้ เฉพาะงานวิจัยระดับปริญญา โท (M.A.)</p>	<p>Thesis is construction of knowledge from the combination of Writing from question of research in an academic style in the both Thai and English. Its inference and proper form belong to its own. And this thesis is technical term for master degree (M.A.)</p>

7	dissertation	<p>ดุขฎฐินิพนธ์ คือการสร้าองค้ ความรู้จากการนิพนธ์จาก โจทกัวิจัย ในรูปแบบวิชาการที่ มีทั้งภาษาไทย และอังกฤษ ปะปนกัน มีการอ้างอิง มี รูปแบบเฉพาะของตน ซึ่งคำว่า ดุขฎฐินิพนธ์นี้เป้นคำที่ใช้ เฉพาะงานวิจัยระดับปริญญา เอก (Ph.D.) ในฐานะด็อกเตอร์ ทางความคิด</p>	<p>The dissertation is the construction of knowledge from the combination of Writing from question of research in an academic style the both Thai and English. Its inference and proper form belong to its own. And this dissertation is a technical term for a doctor degree (Ph.D.) as a philosophical doctor.</p>
8	meaning of research	<p>การวิจัย คือการศึกษาค้นคว้ เพื่อพบความเป็นจริง ความ จริง ข้อเท็จจริงในบางอย่าง จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ การสำรวจ ที่ผ่าน การดำเนินการอย่างเป็นระบบ และกระบวนการวิจัยภายใน 5 บท</p>	<p>The research is meant a study for investigation to find reality, truth, fact or something from analysis, synthesis in the model of qualitative, quantitative, survey research through system and process. There are 5 chapters.</p>

9	documentary research	<p>การวิจัยเชิงเอกสาร คือการวิจัยโดยใช้คัมภีร์ หรือชาดก หรือประเด็นต่าง ๆ เช่นว่า นรก สวรรค์ เทวดา พระเจ้า ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลของเรื่องราว นั้น ๆ จากเอกสารเท่านั้น ไม่ใช่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ภาคสนามผ่านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ</p>	<p>The documentary research is used by some scripture, or story or some issue. It regards some issue, i.e. hell, heaven, gods, GOD. It analyzes the data of the story from only documentary, not data from a research field from interview of key informant.</p>
10	quantitative research	<p>การวิจัยเชิงปริมาณ คือการวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติที่มีค่าเฉพาะ มากสุด ปานกลาง มาตรฐานประมาณ เครื่องมือวิจัยใช้แบบสอบถามที่จัดช่องระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ</p> <p>ระดับ 1 น้อยสุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 ปานกลาง ระดับ 4 มาก ระดับ 5 มากสุด</p>	<p>The qualitative research is the study of research used by statistical analysis in the average, maximum, minimum, rating scale. The research tool is questionnaire being provided rating scale in 5 levels; -</p> <p>1= most minimum 2= minimum 3= medium 4= more 5= maximum</p>
11	qualitative	<p>การวิจัยเชิงคุณภาพ คือการวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์แบบ</p>	<p>The qualitative research is the</p>

	research	พรรณนาจากแนวคิด การประเมินค่า การพิสูจน์ว่า เลว หรือ ดี เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ (ไม่ใช่สถิติและปริมาณ/จำนวน)	study of research used by descriptive analysis being expressed by idea, assessment, approving in badness, goodness. The research tool is interview paper. (not static and number)
12	survey research	การวิจัยเชิงสำรวจ คือการวิจัยโดยการสำรวจความคิดเห็น ความต้องการ จากบุคคล กลุ่มบุคคล ประชาชน องค์กร เป็นวิธีเดียวกันกับการวิจัยเชิงปริมาณ (ใช้สถิติและปริมาณ/จำนวน)	The survey research is the study of research used by the survey of opinion, approving, wanting from a person, group people, organization. It is the same way of quantitative research.
13	research title	หัวข้อ/ชื่อเรื่องวิจัยที่เน้นหรือเรียกหาวัตถุประสงค์ และคำตอบอยู่ในตนเอง จะมาคู่กับคำไทยและคำอังกฤษกำกับเสมอ	The name of title research focusing its objective, reply. Its title has come with Thai and English
14	Research objective	วัตถุประสงค์การทำวิจัย เป็นเนื้อหาย่อ ๆ วิจัยที่สำคัญตามโครงสร้างวิจัย โดยบทที่ 1 จะเป็นบทนำ ข้อ 1.2 จะกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ กล่าวคือ	It is main topics for using in research. The structure of research i.e. chapter 1 : introduction,

		<p>วัตถุประสงค์ข้อ 1 วัตถุประสงค์ข้อ 2 วัตถุประสงค์ข้อ 3 เป็นต้น (มาตรฐานมี 3 ข้อ)</p>	<p>No 1.2 being designed ‘objective’, namely;- 1. objective 1 2. objective 2 3. objective 3 etc. (3 numbers of normal)</p>
15	chapter of research in form of quantitative, qualitative, survey research	<p>บทในโครงสร้างวิจัยเชิงปริมาณ, เชิงคุณภาพ, เชิงสำรวจ</p> <p>-บทที่ 1 บทนำ -บทที่ 2 ทบทวนเอกสารและรายวิจัยที่เกี่ยวข้อง -บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย -บทที่ 4 ผลการวิจัย</p> <p>บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ</p>	<p>The chapter of quantitative, qualitative, survey research , i.e. Chapter 1; introduction chapter 2; review of documentary and concerning research chapter 3; methodology chapter 4; result of analysis and chapter 5; conclusion, discussion and suggestion.</p>
16	chapter of Documentary research	<p>บทในโครงสร้างวิจัยเชิงเอกสาร</p> <p>-บทที่ 1 บทนำ -บทที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 -บทที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 -บทที่ 4 ตามวัตถุประสงค์ข้อ 3</p>	<p>The chapter of documentary research :- chapter 1; Introduction chapter 2; in objective-No-1 chapter 3; in objective-No-2 chapter 4; in objective-No-3</p>

		-บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ	chapter 5; conclusion, discussion and suggestion.
17	Units of chapter 1 in the forms of quantitative, qualitative and survey	หัวข้อบทที่ 1 รูปแบบการวิจัยเชิง ปริมาณ คุณภาพและสำรวจ 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ ของปัญหา 1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 1.3 ปัญหาที่ต้องการทราบ 1.4 ขอบเขตการศึกษา 1.5 ข้อสมมติฐานการวิจัย 1.6 คำนิยามเฉพาะที่ใช้ในการวิจัย 1.7 ทบทวนวรรณกรรมและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.8 กรอบแนวคิดการวิจัย (ถ้ามี) 1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	Units of chapter 1 in the forms of quantitative, qualitative and survey;- 1.1 background and significance of the problem 1.2 objectives of research 1.3 statement of the research questions 1.4 scope of the research 1.5 hypotheses of the research (if any) 1.6 definition of the terms used in the research 1.7 review of literature and research works concerned 1.8 conceptual framework (if any) 1.9 expected benefits

18	Units of chapter1: documentary research	หัวข้อบทที่ 1 ของการวิจัยเชิงเอกสาร โดย เพิ่มหัวข้อวิธีดำเนินการวิจัย	Unit of chapter 1 in form documentary research is added by methodology of research
19	Unites of chapter 2 in the form of documentary research	หัวข้อบทที่ 2 ของการวิจัยเชิงเอกสาร คือ 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับที่มา ความหมาย ประเด็นสำคัญ ประเภท องค์ประกอบ กระบวนการ วิธีการ การประยุกต์ใช้ เป็นต้น 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องนี้ 2.3 รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2.4 องค์ความรู้ 2.5 กรอบแนวคิด 2.6 สรุปเนื้อหาตามวัตถุประสงค์	Units of chapter 2 in the form documentary research, i.e. 2.1 conception on this: - background of conception, meaning, main point, kind/factor, process /method, application etc, 2.2 theory on this, 2.3 research concerned on this, 2.4 body of knowledge/knowledge element, 2.5 conceptual framework, 2.6 conclusion
20	Units of chapter 3 In the forms of quantitativ	หัวข้อบทที่ 3 การวิจัยเชิงปริมาณ,คุณภาพ, สัมภาษณ์ 3.1 รูปแบบการวิจัย 3.2 พื้นที่วิจัย	Units of chapter 3 in the forms of quantitative, qualitative and survey 3.1 research design/form of research, 3.2 area of research,

	e, qualitative and survey research	<p>3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง</p> <p>3.4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ</p> <p>3.5 เครื่องมือวิจัย (แบบสัมภาษณ์, แบบสอบถาม, แบบบันทึก)</p> <p>3.6 การเก็บข้อมูล (การสัมภาษณ์เชิงลึก สทนากลุ่มย่อยและอื่น ๆ)</p> <p>3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล (แบบสถิติ แบบพรรณนา)</p> <p>3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>3.9 แผนการวิจัย (ตาราง 3 ช่อง ของเอกสาร เนื้อหาวิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับ)</p>	<p>3.3 population and sample,</p> <p>3.4 particular group people / key informants,</p> <p>3.5 research tool (interview, questionnaire, recording form),</p> <p>3.6 data collection (in-Depth interview, focus group discussion and so on)</p> <p>3.7 data analysis (statistic, description),</p> <p>3.8 used statistic of analysis,</p> <p>3.9 plan of research (table in 3 columns of the scripture, content, method, benefit according to research objectives).</p>
21	chapter 3 of documentary research	หัวข้อบทที่ 3 การวิจัยเชิงเอกสาร ล้อตามตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2	chapter 3 of documentary research is inclined by the objective 2
22	Chapter 4	บทที่ 4 การวิจัยเชิงเอกสาร ล้อตามตามวัตถุประสงค์ข้อ 3	The chapter 4 of documentary is

	documentary		inclined according to the objective 3
23	Units of chapter 4 : result of research in the form of quantitative, qualitative and survey research	<p>บทที่ 4 ผลการวิจัย แบบ ปริมาณ, คุณภาพและสำรวจ ประกอบด้วย</p> <p>4.1 ผลการวิจัยจาก วัตถุประสงค์ข้อ 1</p> <p>4.2 ผลการวิจัยจาก วัตถุประสงค์ข้อ 2</p> <p>4.3 ผลการวิจัยจาก วัตถุประสงค์ข้อ 3</p>	<p>Units of chapter 4 on the result of research in the form of quantitative, qualitative and survey research</p> <p>4.1 Its result from the objective1-1</p> <p>4.2 Its result from the objective -2</p> <p>4.3 Its result from the objective -3</p>
24	Chapter 5 : conclusion , discussion , suggestion and its units (same of 3 forms)	<p>หัวข้อบทที่ 5 สรุป, อภิปราย ผล และข้อเสนอแนะ (เหมือนกันในแบบวิจัย 3 แบบ) มีหัวข้อ ดังนี้</p> <p>5.1 สรุปผลการวิจัย ส่วนที่ 1 สรุปตามวิธีวิจัยบทที่</p> <p>ส่วนที่ 2 สรุปตามวัตถุประสงค์ ข้อ 1</p> <p>ส่วนที่ 3 สรุปตามวัตถุประสงค์ ข้อ 2</p>	<p>The chapter 5 : conclusion, discussion, suggestion and its units (same of 3 forms) and its units, i.e.</p> <p>5.1 conclusion part 1 is concluded according to the method (chapter-3), part 2 is concluded according to the objective-1, part 3 is concluded according to the</p>

		<p>ส่วนที่ 4 สรุปตาม วัตถุประสงค์ข้อ 3</p> <p>5.2 อภิปรายผลการวิจัย โดย กล่าวถึงการค้นพบแนวคิด ทฤษฎี และการเปรียบเทียบ</p> <p>5.3 ข้อเสนอแนะ โดย ส่วนที่</p> <p>1) เสนอแนะเชิงนโยบาย 2) การประยุกต์ใช้งานวิจัย 3) ประเด็นที่จะทำวิจัยครั้ง ต่อไป</p>	<p>objective-2, part 4 is concluded according to the objective-3,</p> <p>5.2 discussion to find relation to conception, theory and comparison.</p> <p>5.3 suggestion</p> <p>1) policy, 2) application and 3) next research for others.</p>
25	Contents	<p>สารบัญ</p> <p>-บทคัดย่อไทย -บทคัดย่ออังกฤษ -กิตติกรรมประกาศ -สารบัญ -สารบัญตาราง (ถ้ามี) -สารบัญภาพ (ถ้ามี) -สารบัญกราฟ (ถ้ามี) -ชื่อคัมภีร์และอักษรย่อ</p> <p>-บทที่ 1 บทนำ (เริ่มหน้า 1)</p> <p>1.1 ความเป็นมาฯ 1.2 วัตถุประสงค์ฯ</p> <p>-บทที่ 2 ทบทวนฯ 2.1</p>	<p>The contents</p> <p>-abstract in Thai -abstract in English -acknowledgement -content -table of content (if any) -figure of content (if any) -graphic of content (if any) -abbreviation (if any)</p> <p>chapter 1 Introduction</p> <p>1.1 background and significance of the problem 1.2 objectives of the research etc.</p> <p>chapter 2 review and so on</p> <p>2.1</p>

		2.2 -บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 3.1 3.2 -บทที่ 4 ผลการวิจัย 4.1 4.2 -บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ 5.1 5.2 -บรรณานุกรม -ภาคผนวก -ประวัติผู้วิจัย	2.2 chapter 3 method 3.1 3.2 chapter 4 results of research 4.1 4.2 chapter 5 conclusion, discussion and suggestion 5.1 5.2 -Bibliography -appendix -biography of researcher
26	Biblio- graphy	บรรณานุกรม คือ ประวัติ หนังสือ ประวัติรายงานวิจัย วารสาร สื่อออนไลน์ที่ระบุชื่อผู้ แต่ง ชื่อหนังสือ เมืองที่พิมพ์ โรงพิมพ์ พ.ศ.พิมพ์	The history of book, research, journal, online media as resigned by author, book name, city of publish, press house, era.
27	appendix	ภาคผนวก คือ การนำข้อมูล บางอย่างที่ยัดเข้าไปในเนื้อหา ไม่ได้นำมาแยกไว้ต่างหาก เช่น ภาพถ่าย รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ บทความ เป็นต้น	The appendix is the some data i.e. figures, list name or some issue recorded in this part i.e. figure, key informant, an article etc.

28	biography of researcher	ประวัติผู้วิจัย คือ การระบุวันเดือนปี เกิด การศึกษา ประสบการณ์ ตำแหน่งหน้าที่ และรางวัลที่ได้รับ ฯ	The biography of researcher concerns with the date of birth, motherland, education, experience, position, award etc.
-ศัพท์สาระธรรม			
29	Gotama Buddha Lord	<p>พระโคตมพุทธเจ้า คือ พระผู้ค้นพบธรรมะ เช่น อริยสัจ 4 ไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุปบาท กรรม ชั้น 5</p> <p>พระพุทธองค์วางวินัยสงฆ์เพื่อปกครองภิกษุสงฆ์ ภิกษุณีสงฆ์ อุบาสก อุบาสิกา พระองค์ได้วางระบบสังฆะ ในฐานะพระพุทธศาสนา</p>	<p>The Gotama Buddha Lord is the founder of Dhamma:- the Four Noble Truths, the Characteristics, Dependent Origination, action, the Five Aggregates.</p> <p>He laid Saṅgha Discipline for government of the saṅgha as a follower: - a monk, a nun, lay people of man and girl. He regulated the system of Saṅgha as Buddhism.</p>
30	Siddhattha prince	เจ้าชายสิทธัตถะ คือพระนามเดิมของพระพุทธเจ้าหมายถึงผู้ปรารถนาความสำเร็จด้วยการตรัสรู้	Siddhattha prince is the personal name of the Buddha meaning one who aspires

			accomplishment of Enlightenment.
31	Suddhodana father	พระบิดาสุทโธทนะ คือพระเจ้าสุทโธทนะ คือพระบิดาของเจ้าชายสิทธัตถะ พระองค์เป็นผู้ปกครองแคว้นสักกะ เมืองหลวงคือ กรุงกบิลพัสดุ์ อินเดียตอนเหนือ	Suddhodana king is the father of Siddhattha. He was the governor of Sakka state, its capital city is Kapilavatthu, North India.
32	Mahāmāyā mother	พระนางมหายามา เป็นพระมารดาของเจ้าชายสิทธัตถะ พระนางให้กำเนิดแก่เจ้าชายได้ 7 วันก็สวรรคต ต่อมา เจ้าชายได้รับการเลี้ยงดูโดยพระน้านาง ประชาบดีโคตมี	Mahāmāyā queen is the mother Siddhattha. She gave the birth of Siddhattha for 7 days and died. Later, the prince was nursed by aunt, her name is Pajāpatīgotamī as wet-nurse.
33	Yasodharā Princess	พระนางยโสธรา/พิมพา มเหสีของเจ้าชายสิทธัตถะ มีพระโอรส 1 องค์ นามว่า ราหุลกุมาร	The princess is the wife of Siddhattha, Her son is named Rāhula boy.
34	date of birth of Siddhattha	ประสูติกาล -เจ้าชายสิทธัตถะประสูติในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนวิสาขาก่อนที่พระองค์ตรัสรู้ 35 ปี	The birth; Siddhattha took a birth in the full moon day in Visākha month before the Enlightenment for 35 years old.

35	place of birth	สถานที่ประสูติกาลของเจ้าชายสิทธัตถะประสูติที่อุทยานลุมพินี อินเดียตอนเหนือ	The birth place of the prince is park Lumpinī, the north India.
36	land of birth	ทวีปที่ประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะ คือชมพูทวีป หนึ่งในทวีปทั้ง 4 ในพระไตรปิฎก	The land of birth for the prince is Jumpūdīpa, one of 4 Jupūdīpa in Tepiṭaka.
37	amazing of birth for the prince	ความมหัศจรรย์การประสูติเจ้าชายเดินได้ 7 ก้าวมีดอกบัวรองรับ	The prince who can walk for 7 steps on lotus each step.
38	devadūta	เทวทูต คือ นิमितทางศาสนา มี 4 นิमित โดย 3 นิमितแรก ได้แก่ แก่ เจ็บ ตาย นิमितที่ 4 ได้แก่ นักพรต หรือ สมณะ ซึ่งนิमितแรกจะทำให้เจ้าชายสิทธัตถะสลัดใจ ส่วนนิमितที่ 4 ทำให้พระองค์เป็นสุข เห็นแสงสว่าง และแล้วจะนำไปสู่ความหลุดพ้นจากทุกข์ ที่เรียกว่า พระนิพพาน	The devadūta is the religious signs;- first 3 signs are an old, a pain, a death guy and 4 th one is an ascetic, or a religious man. The first one makes the prince Siddhattha sad but the 4 th one makes him happy and lightens and then leading to the freedom of suffering as Nippāna.
39	enlightenment	การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าโดยพระองค์ได้รู้แจ้งอริยสัจ 4	The enlightenment ;- the Buddha clearly knows the Four Noble Truths i.e. suffering,

		ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และ มรรควิธี	the cause of suffering, the cessation of suffering and the way leading to the cessation of suffering.
40	follower of the Buddha	สาวกของพระพุทธเจ้า คือผู้ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ได้แก่ บริษัท 4 คือ มีภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา	The follower of the Buddha is one who follows the Buddha's teaching with the group of people called Parisat -4 i.e. a monk, a nun upāsaka, upāsikā (laypeople),
41	Buddhist community	พุทธบริษัท คือชุมชนของชาวพุทธ มี ภิกษุ ภิกษุณีอุบาสก อุบาสิกา	The community of Buddhist is the community of a monk, a nun, some laypeople
42	the Four Noble Truths	อริยสัจ 4 คือ 1. ทุกข์ ได้แก่ ความทุกข์ กัดค้น เจ็บปวดและไร้ความสุข	the Four Noble Truths on suffering;- distressing, misery, unhappiness
		2.สมุทัย -เหตุแห่งทุกข์ คือ ตัณหา 3 ได้แก่ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา	2.the cause of suffering :- 3 craves; sensual craving, existent craving and un-existent craving.
		3.นิโรธ -การดับทุกข์ ได้แก่ การดับตัณหา 3 นั้น	3.cessation of suffering ; - cessation of the 3 cravings,

		4.มรรค 8 -ทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่การดับทุกข์ ได้แก่ มรรคมืองค์องค์ 8	4. the way leading to the cessation of suffering in 8 factors.
43	the first sermon	ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร (ปฐมเทศนา) แปลว่า วงล้อแห่งธรรมะ คือ การหมุนล้อธรรมไปเพื่อเผยแผ่ธรรม เป็นพระสูตรแรก ที่พระพุทธเจ้าตรัสแก่ปัญจวัคคีย์ ซึ่งมีพระโกณฑัญญะเป็นหัวหน้าของอีก 4 ฤาษี คือ วัปปะ ภททियะ มหานามะ และอัสสชิ ในพระสูตรนี้ พระโกณฑัญญะ หัวหน้าปัญจวัคคีย์เข้าถึงกระแสธรรม เป็นพระอริยบุคคลองค์แรก ชั้นพระโสดาบัน	Dhammacakkappavattanasutta (the first Sermon) being translated as the Wheel of Dhamma meaning movement of wheel for Dhamma communication. The first sutta, the Buddha said to Pañcavaggī, the Koṇḍañña as a leader of 4 more, i.e. Vappa, Bhaddiya, Mahānāma and Assaji. In this sutta, the Koṇḍañña enters the stream of Dhamma, he was the noble one in a class of Sotāpanna.
44	middle path	ทางปฏิบัติสายกลาง เรียกอีกอย่างว่า มรรคมืองค์ 8 มีสัมมาทิฏฐิ เป็นต้น ที่ถือว่าสายกลาง เพราะเป็นกลางระหว่างกามสุขัลลิกานุโยค (วัตถุกาม)	The middle practice called the Eightfold path, Right View etc. and it is regarded the middle Path because of the middle between

		และ อัตตกิลมณานุโยค (การ ทรมานตน)	sensual indulgence and self indulgence
45	sensual indulgence	กามสุขัลลิกานุโยค; มีลักษณะ เป็นของต่ำ เป็นของชาวบ้าน เป็นของหยาบ ไม่ประกอบด้วย ประโยชน์	Sensual indulgence; Low, lay people, impudent, non-noble, non-benefit.
46	Self indulgence	อัตตกิลมณานุโยค; มีลักษณะ เป็นทุกข์, ไม่ประเสริฐ, ไม่ ประกอบด้วยประโยชน์	Self-indulgence ; Suffering, non-noble, non-benefit.
47	extreme way	ทางสุดโต่ง หรือ การปฏิบัติ แบบสุดโต่ง ด้วยการยึดติดใน วัตถุ/ วัตถุนิยม ในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส เป็นสำคัญยิ่ง และปฏิบัติด้วยการยึดติดใน การทรมานตนเอง / จิตนิยม ด้วยการไม่กิน กลืนลมหายใจ	The extreme way practiced by materialism focusing form, sound, smell, taste and touch. The extreme way in self mortification practiced by doing not eating, no sleeping, no breathe in, out.
48	The Five Aggregat es	ขั้น 5 ; คือกองแห่งรูป, เวทนา, สัญญา, สังขาร, วิญญาณ	The Five Aggregates; the aggregates of body, feeling, perception, mental formations, consciousness.
49	Dependent Originatio n	ปฏิจจสมุปบาท ; สิ่งที่อาศัยกัน เกิดขึ้น ได้แก่	Dependent Origination i.e. Ignorance, mental formations,

		อวิชชา, สังขาร, วิญญาณ,นามรูป, สฬายตนะ, ผัสสะ, เวทนา, ตัณหา, อุปาทาน, ภพ,ชาติ	consciousness, mind-matter, the Six Sense-Bases, contact, feeling, craving, clinging, becoming and birth.
50	action-10	กรรม-10 ; ได้แก่ กายกรรม 3 มีการฆ่าสัตว์, ลักทรัพย์, ผิดประเวณี	The action-10 classified by bodily action-3; - killing life, stealing what is not given, sexual misconduct,
		วจีกรรม 4; พูดเท็จ, พูดส่อเสียด, พูดคำหยาบ, พูดเพ้อเจ้อ	verbal action-4; - false speech, tale-bearing, harsh speech, gossip
		มโนกรรม 3; ไม่โลภ, ไม่ผูกโกรธ, มีสัมมาทิฐิ	mental action-3; -non-covetousness, non-ill-will, right view.
		ไตรรัตน์ : -ศัพทพระพุทธรัตนะ	
51	Triple Gem	พระรัตนตรัย คือ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ แทนด้วยสีขาวของธงชาติไทยหมายถึงบริสุทธิ์ศรีสวัสดิ์	The Triple Gem is the Buddha, Dhamma and Sangha replaced by white color of Thai flag meaning purification and good safety.

52	Buddha	<p>นัยที่ 1 คือ พุทธภาวะที่รู้ ตื่น เบิกบานจากความประมาท</p> <p>นัยที่ 2 คือ พระพุทธเจ้าที่ได้รับการตรัสรู้และเป็นสัมมาสัมพุทธ</p>	<p>Meaning 1 is the state of Buddha knowing, awakening, joyfulness from carelessness.</p> <p>Meaning 2 is the Buddha enlightened and to be self-enlightened One.</p>
53	Buddharatana	<p>พุทธรัตนะ แก้วคือพุทธเจ้า พระองค์เปรียบด้วยรัตนะ</p>	<p>The Buddharatana is the Buddha, He is compared by crystal.</p>
54	quality of the Buddha	<p>คุณลักษณะของพุทธเจ้าที่พระองค์ปฏิบัติแล้วได้สมัญญานาม 9 พระนาม คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.อรหิ์ ผู้ไกลจากกิเลส 2.สมมาสมพุทธโธ ผู้ตรัสรู้ด้วยตนเอง 3.วิชาจรณสมปนโน ผู้พร้อมด้วยวิชาและจรณะ 4.สุคโต ผู้เสด็จไปดีแล้ว 	<p>The quality is the personality practiced by the Buddha and then He was given by all Deva and men in 9 names; -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Holy One , who is freedom from all defilements, 2. He is fully self-enlightened One, He belongs the way of self practice, 3. He is perfect in knowledge and conduct 4. well-gone One, ways, practice, doing in righteousness,

		<p>5. โลกวิทู ผู้รู้แจ้งโลก</p> <p>6. อนุตตโร ปุริสทมมสารถิ ผู้ฝึกคนอย่างไม่มีใครเทียบได้</p> <p>7. สตถา เทวมนุสสานิ ผู้เป็นครูของเทวดาและมนุษย์</p> <p>8. พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน</p> <p>9. ภควา ผู้มีโชค ผู้จำแนกแจกธรรม</p>	<p>5. He is the knower of the worlds, in this and next world,</p> <p>6. He is the incomparable leader of men to be tamed, the great self production,</p> <p>7. He is the teacher of gods and men,</p> <p>8. He is awakened One from ignorance and defilements,</p> <p>9. He is blessed and analyst, synthesis One</p>
		-คำพระธรรมรัตนะ	
55	Dhamma	<p>ธรรม คือ คำสอนของพระพุทธเจ้าเกี่ยวกับความถูกต้อง ศีลธรรม คุณธรรม ความดี ความยุติธรรม และหมายถึง สรรพสิ่ง</p> <p>(สัพเพ ฐมมา อนตตา)</p>	<p>The Dhamma ;-</p> <p>the Dhamma is the Buddha's teaching about righteousness, morality, virtue, good, justice and meaning 'all things are impermanent'.</p>
56	Dhamma ratana	<p>ธรรมรัตนะ แก้วคือธรรม ที่มีคุณค่าทางความรู้ ความคิด เป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นหนึ่งในพระรัตนตรัย</p>	<p>Dhamma gem, the crystal is Dhamma as value of knowledge, conception, righteousness and one of Triple Gem</p>

57	Quality of Dhamma	<p>คุณลักษณะของธรรม 6 ข้อ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สุวากขาโต ภควตา ธมโม พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว 2. สนฺทิกฺขุสฺสึโก พระธรรมที่ต้องเห็นเอง 3. อกาลิโก พระธรรมปฏิบัติได้ไม่จำกัดกาล 4. เอหิปสฺสึโก พระธรรมเชิญให้มาพิสูจน์ 5. โอบนยิโก พระธรรมควรน้อมเข้ามาใส่ตัว 6. ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิ พระธรรมเป็นของเฉพาะตนที่วิญญูชนจะรู้ได้ด้วยตนเอง 	<p>The 6 qualities of Dhamma;-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dhamma is well proclaimed by the Blessed One, nice in the beginning, middle, ending, 2. Dhamma is seen for oneself, self practice, know oneself, 3. Dhamma is not delayed; timeless, enable to practice all time, 4. inviting to come and see in practice by oneself, 5. Dhamma is worthy of inducing in and by one's own mind, 6. Dhamma is directly experienceable by the wise.
-คำพระสังฆรัตนะ			
58	Saṅgha	<p>สงฆ์ คือ ระบบสังฆะ พระสงฆ์ที่ทำงานเป็นองค์คณะในพิธีสังฆกรรม เช่น สงฆ์จตุวรรค มี 4 รูป สำหรับทำอุโบสถกรรม สงฆ์ปัญจวรรค มี 5 รูป สำหรับทำปวารณา รับผ้ากฐิน อุปสมบท เป็นต้น</p>	<p>Saṅgha is a system of Saṅgha, the monks work as the team for Saṅghakamma in 4 kinds i.e. Saṅghajatuvaṅga for Uposatha,</p>

		ทั้งหมดนี้จะต้องสวดญัตติกรรม	Sanghapancavagga for offering a word of warning in the season of Buddhist lent, offering of Kathina, becoming a monk, etc. this is called Sanghakamma and this is prayed by Ñattikamma.
59	Saṅgha ratana	สังฆรัตนะ พระภิกษุสงฆ์ ผู้เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า ผู้ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า พระสงฆ์ผู้ทำหน้าที่เผยแผ่ธรรมต่อชาวพุทธ พระสงฆ์เป็นต้นแบบแห่งวิถีชีวิตที่สันติจากบาปและความชั่ว	Saṅgharatana; - Saṅgha/monk is a Buddhist monk as the follower of the Buddha and practices in the Buddha's teaching. The saṅgha who propagates Dhamma to Buddhists. He is model of peaceful life from sins, from badness.
60	Quality of Saṅgha	คุณลักษณะของพระสงฆ์; 1. สุปฏิปันโน เป็นผู้ปฏิบัติดี 2. อุชุปฏิปันโน เป็นผู้ปฏิบัติตรง 3. ญายปฏิปันโน เป็นผู้ปฏิบัติถูกทาง	The quality of Saṅgha; - 1. the community of noble disciples of the Blessed One is good conduct, 2. He who is upright conduct, 3. He who is right conduct,

		<p>4.สามจีปฎิปปนโน เป็นผู้ปฏิบัติสมควรแก่การเคารพ</p> <p>5.อาหุเนยโย เป็นผู้ควรแก่เครื่องสักการะ</p> <p>6.ปาหุเนยโย เป็นผู้ควรแก่การต้อนรับ</p> <p>7.ทกขิเนยโย เป็นผู้ควรแก่ทักษิณาทาน (สิ่งของให้ทาน)</p> <p>8. อถุชลีกรณียโย เป็นผู้ควรแก่การทำอัญชลี</p> <p>9. อนุตตรํ ปุณฺณุกเขตต์โลกสฺส เป็นเนื่อนาบุญอันยิ่งของโลก</p>	<p>4. He who is proper conduct,</p> <p>5. He who is worthy of gifts,</p> <p>6 He who is worthy of hospitality,</p> <p>7. He who is worthy of offerings,</p> <p>8. He who is worthy of reverential salutation,</p> <p>9. He who is the incomparable field of merit or virtue for the world.</p>
61	Kind of Saṅgha-ratana	<p>ชนิดสังฆรัตนะ คือ พระสาวกสงฆ์ทั้งที่เป็นอริยสงฆ์และสมมติสงฆ์ อริยสงฆ์มี 4 จำพวก ได้แก่</p> <p>1. โสตาปันนะ</p> <p>2. สกิทาคามิกะ</p> <p>3. อนาคตามี</p> <p>4. อรหันตะ</p> <p>ส่วนสมมติสงฆ์ได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ที่ยังเป็นเสขบุคคล</p>	<p>The kind of Saṅgha; the follower as monk in both Noble saṅgh and Sammati saṅgha, 4 kinds of noble Saṅgha i.e.</p> <p>1. a monk as a Stream-Enterer,</p> <p>2. a monk as a Once-Returner,</p> <p>3. a monk as a Non-Returner,</p> <p>4. a monk as a the Worthy One.</p> <p>The sammatisaṅgha is the monk who is to</p>

			study in Trisikkhā, non-noble monk
-ศัพท์คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา			
62	Scripture in Buddhism	คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า พระไตรปิฎก ถือเป็น ชั้นปฐมภูมิของการวิจัย	The scripture in Buddhism called Tepitaka regarded as the primary source of research.
63	Tepitaka /tipitaka	เตปิฎก/พระไตรปิฎก แปลว่า ตะกร้า 3 ใบ คือ วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก อภิธรรมปิฎก	Tepitakameans three baskets, i.e. Vinapitaka, Suttapitaka, Abhidhammapitaka.
64	Vinaya pitaka	วินัยปิฎก คือ -เรื่องเกี่ยวกับระเบียบวินัย ข้อบังคับ สำหรับพระภิกษุสงฆ์ ภิกษุณีสงฆ์ พระวินัยปิฎกนี้มี 8 เล่ม มีคำย่อว่า อา. ปา. ม. จ. ป.	The Vinaya pitaka is content on the regulation, order, discipline for a monk and a nun. This pitaka is amount of 8 volumes, its abbreviation i.e. Ā, Pā, Ma, Cu, Pa (อา, ปา, ม, จ, ป)
		อา. คือ อาทิกกรรมมิกะ -ความผิดขั้นร้ายแรง ในคำว่า ปาราชิก และ อนิยต	Ā = Ādikammika on strong offence in the word of Pārājika and Aniyata,
		ปา. คือ ปาจิตตีย์ -อาบัติขนาดเบา จากนิสสัค คีย์ปาจิตตีย์ถึงเสขิยะ	Pā= Pācitti on light offence, in the word

			of Nissaggīpācittī to Sekhiya,
		ม. คือ มหาวรรค -ความผิดอาบัติจากนอกพระปาติโมกข์ ตอนต้น	Ma = Mahāvagga on the offence in external Pāṭimokha in primary part,
		จ. คือ จุลวรรค -ความผิดนอกพระปาติโมกข์ ตอนสุดท้าย	Cu = Culavagga on the offence in external Pāṭimokha last part,
		ป. คือ ปรีวาร -คู่มือคำถาม คำตอบเกี่ยวกับพระวินัยสงฆ์	Pa=Parivāra on a hand books of question and reply according Saṅgha discipline.
65	Suttanta piṭaka	สุดต้นตปิฎก: บทแสดงธรรมของพระพุทธเจ้าแก่พระสงฆ์ประชาชนในเมืองต่าง ๆ ของอินเดีย มีอักษรย่อว่า ที. ม. สั. อี. ขุ.	The Suttanta pitaka is the parts of the Buddha's teach given to all monks, people in many cities of India; short words ; Dī, Ma, Saṃ, Añ, khu.
		-ที. คือ ทีฆนิกาย หมายถึง พระสูตรอย่างยาว	Dī= Dīganikāya; long sutta,
		- ม. คือ มัชฌิมนิกาย หมายถึง พระสูตรความยาว เรื่องปานกลาง	Ma = Majjhimanikāya; middle sutta
		-สั. คือ สังยุตตนิกาย (สัง) หมวดประมวลธรรมต่างๆ ไว้เป็นหมวดหมู่	Sam = Saṃyattanikāya; the combination of sutta as group

		-อ. คือ อังคุตตรนิกาย (อัง) หมวดที่กำหนดประเภทของ หลักธรรมเป็นจำนวน	Añ = Aṅguttaranikāya; the kind of Dhamma group in quantitation
		- ขุ. คือ ขุททกนิกาย (ขุ) หมวดธรรมเบ็ดเตล็ด	Khu= Kuddakanikāya, the little group of Dhamma.
66	Abhidham ma piṭaka	อภิธรรมปิฎก: มีอักษรย่อว่า ส. วิ. ธา. ปุ. ก. ย. ป.	Abhidhamma piṭaka, its short words; Saṃ, Vi., Dhā, Pu., Ka, Ya, Pa
		ส. คือ สังคณี หรือ ฉัมมสังคณี รวมข้อธรรมเข้าเป็นหมวดหมู่ แล้วอธิบายทีละประเภท ๆ	Saṃ.= Dhammasangani; the combination of Dhamma as group and then explain it each one,
		-วิ. คือ วิภังค์ ยกหมวดธรรม สำคัญ ๆ ขึ้นตั้งเป็นหัวเรื่อง แล้วแยกแยะออกอธิบายชี้แจง วินิจฉัยโดยละเอียด	Vi= Vibhaṅga, to select main Dhamma as topic and then explain it clearly
		3. ธา. คือ ธาตุกถา สงเคราะห์ ข้อธรรมต่าง ๆ เข้าในชั้น อายตนะ ธาตุ	Dhā.= Dhatukatha; to integrate topic Dhamma into khandha, Āyatana, Dhātu
		4. ปุ. คือ ปุคคลบัญญัติ บัญญัติความหมายของบุคคล ประเภทต่างๆ ตามคุณธรรมที่ มีอยู่ในบุคคลนั้นๆ	Pu= Puggalapaññatti; to determinate the kind of person

			according to his quality
		5. ก. คือ กถาวัตถุ แถลงและ วินิจฉัยทัศนะของนิกายต่างๆ สมัยสังคายนาครั้งที่ 3	Kha = Kathāvattu, the expression and consideration of many sects in the th3 Buddhist cousin
		6. ย. คือ ยมก ยกหัวข้อธรรม ขึ้นวินิจฉัยด้วยวิธีถามตอบ โดย ตั้งคำถามย้อนกันเป็นคู่ๆ	Ya = Yamaka, the expression of topic Dhamma for consideration by question-reply in double requestion,
		7. ป. คือ ปฎฐาน หรือ มหา ปกรณ์ อธิบายปัจจัย 24 แสดง ความสัมพันธ์เนื่องอาศัยกัน แห่งธรรมทั้งหลายโดยพิสดาร	Pa=Patthān or Mahapakarana, the expression of 24 factors being related by all things.
67	อรรถกถา	คำขยายความของ พระไตรปิฎก เช่น สมันตปาสาทิกา อรรถ กถาพระวินัยปิฎก มงคลทีปนี อรรถกถาของพระ สุตตร ปรมัตถทีปนี อรรถกถาของ พระอภิธรรม	The explanation of Tepiṭaka, for example Samantapāsādikā, it is explained in Vinayapiṭaka Maṅgalatthadīpanī, it is explained in Suttantapiṭaka, Paramatthadīpanī, it is explained in Abhidhamma.

-ศัพท์ธรรมะ : ที่สำคัญ			
68	Pālī	คำว่า บาลี เป็นภาษาศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา แปลว่า เก็บ มั่นคง รักษา เป็นภาษาของชาวแคว้นมคธ อินเดียและพระพุทธเจ้าใช้ภาษานี้เผยแผ่ธรรมของพระองค์ จึงได้ชื่อว่าพระพุทธศาสนานิกายบาลีหรือเถรวาท ส่วนพระพุทธศาสนา มหายาน ใช้ภาษาสันสกฤตเผยแผ่ธรรม	The word of Pālī is Buddhist linguistics translated as keeping, sustainable, maintaining. It was the language of people in Maghada state, India and the Buddha uses this for Dhamma propagation and this named as Pālī sect belonging to Pālī or Theravāda Buddhism, but Mahāyān Buddhism uses Sanskrit for Dhamma propagation.
69	Theravāda Buddhism	เหตุที่ชื่อพระพุทธศาสนาสายเถรวาท คือ 1) การถือมติของพระเถระ 3 องค์ คือ พระมหากัสสปะ พระอานนท์ พระอุบาลี ในการทำสังคายนาครั้งที่ 1 ที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา เขาเวภารบรรพต กรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ อินเดีย	The named cause of Theravāda Buddhism i.e. 1) To regard the agreement of 3 the great monks in Buddhist Council named Mahākassapathera, Ānondathera, Upālīthera in 1 st

		<p>2) มติของพระเถระทั้ง 3 นี้ถือ ว่า เป็นคำสอนของ พระพุทธเจ้าโดยไม่มีการ เปลี่ยนแปลง</p> <p>3) เถรวาท เป็นสายพุทธ ศาสนาที่ใช้ภาษาบาลีในการ เผยแผ่ธรรม</p> <p>4) พระพุทธศาสนาสายเถร วาท ได้รับการเผยแผ่อยู่ใน เอเชียตอนใต้ เช่น ไทย เมียน มาร์ ศรีลังกา ลาว กัมพูชา</p>	<p>Buddhist council at Sattapanna cave, Vebhāra Kīrī, capital Rājakiha, Maghada state, India,</p> <p>2) the agreement of them regarded the early teaching of the Buddha without changing,</p> <p>3) the theravāda regarded Pālī for Dhamma propagation,</p> <p>4) the theravāda communicated in the area of southern Asia i.e. Thailand, Myanmar, Srīlankā, Lao, Cambodia</p>
70	Mahāyāna Buddhism	<p>เหตุที่ชื่อพระพุทธศาสนาสาย มหายาน คือ</p> <p>1) ไม่ถือมติของพระเถระ 3 องค์ (มหากัสสปะ อุบาลี อานนท์)</p> <p>2) การประยุกต์ใช้คำสอนถือ ตามสภาพแวดล้อมและ ภูมิศาสตร์</p>	<p>The named cause of Mahāyān Buddhism i.e.</p> <p>1) to do not regard the agreement of 3 the great monks,</p> <p>2) the application of the Buddha's teaching relating to</p>

		<p>3) มหายานถือภาษาสันสกฤตเผยแผ่ธรรม</p> <p>4) พระพุทธศาสนามหายานเผยแผ่อยู่ในอินเดียตอนเหนือ เช่น ทิเบต มองโกเลีย จีน และญี่ปุ่น</p>	<p>environment and geography,</p> <p>3) Mahāyāna regarded sanskrit for Dhamma propagation,</p> <p>4) Mahāyāna communicated in the northern area i.e. Tibet, Mongolia, china, Japan.</p>
71	Thai Saṅgha Nikāya	<p>นิกายสงฆ์ไทย มี 2 นิกาย ได้แก่</p> <p>1) มหานิกาย เป็นนิกายเริ่มแรกของประเทศไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ถึงปัจจุบัน</p> <p>2) ธรรมยุติกนิกาย เป็นนิกายเกิดขึ้นภายหลังเกิดขึ้นสมัยรัชกาลที่ 4 ของไทย</p>	<p>The Thai Saṅgha Nikāya, the two of it are</p> <p>1) Mahānikāya has been early nikāya of Thailand since Sukhothai kingdom to the present,</p> <p>2) Dhammayuttikanikāya has been new nikāya holding in the time of king Rama 4 in Thailand.</p>
72	nun	<p>ภิกษุณี คือนักบวชสตรี องค์แรก คือ นางปชาบดีโคตมี ซึ่งเป็นพระน้าของเจ้าชายสิทธัตถะ จากนั้น ก็มีนางวิสาขา นางอุบลวรรณาเถรี เป็นต้น</p>	<p>A girl guy, the first one is Pajāpatigotamī being Siddhattha's aunt. Latter, there are the nun- Visākha, - Ubonvannatheri etc.</p>

73	Hell	นรก บาลีว่า นิรยิกะหรือ เนรยิกะ แปลว่า สถานที่หาความสุข ความไม่ได้ คือได้รับความเดือดร้อนอยู่เป็นนิตย์ เช่น เปรต จะหิวตลอดเวลา นักรอคอยที่ญาติจะทำบุญอุทิศไปให้	Hell, in Pālī i.e.Nirayika or Nerayika translated un-happy or dangerous places all time i.e. Petta – it hungries all time waiting of dedication from their relatives a human world.
74	Heaven	สวรรค์หรือวิมาน บาลีว่า สคคดินแดนที่มีแต่ความสุข ไม่ลำบากในการกิน การอยู่ มีมิตรสหาย เจ้านาย ลูกน้องดี สภาพแวดล้อมดี	Heaven or house of deva, in pālī i.e. Sagga translated a happy land in eating, living, to have to have good boss, to have good staff, to have good nature.
75	Pañcasīla	ปัญจศีล / ศีล 5 คือการปฏิบัติปกติของชาวบ้านเพราะศีลนี้จะให้หลักประกันทุกด้านของชีวิต คือ -การประกันชีวิต -การประกันทรัพย์สิน -การประกันครอบครัว -การประกันความเชื่อถือ และการประกันความไม่ประมาท	Pañcasīla/Sīla-5 is usual action of laypeople, because of this gives the securities in all parts, i.e. -life guarantee -property guarantee -family guarantee -credit guarantee and carefulness guarantee.
76	GOD	พระเจ้าในฐานะสรพพลัง (all things) พระเจ้า คือพระ	GOD as all things, GOD, the only One, the Generator of the

		<p>ผู้สร้างโลก สร้างสรรพสิ่ง มีอิทธิพลต่อจริยธรรมของมนุษย์ ถ้าทำดีพระเจ้าจะโปรดปราน ถ้าทำชั่ว พระองค์ก็จะลงโทษ เป็นลักษณะของศาสนาประเภทเทวนิยม</p> <p>คำว่า GOD ว่าตามธรรมชาติคือ ผู้สร้าง ผู้รักษา ผู้ทำลาย</p>	<p>world or of all things having the power to morality for people. If anyone does good <i>He</i> favorites that one in contrast, <i>He</i> punishes that one. This is outstanding style of religion in Theism.</p> <p>GOD in natural meaning is Generator, Organizer and Destructor.</p>
77	<p>GOD (2) (ไม่คิดว่าเป็นของศาสนาใด)</p>	<p>GOD เป็นคำกลาง ๆ ไม่คิดว่าเป็นของศาสนาใด คือเป็นอักษรย่อของคำว่า ผู้สร้าง ผู้รักษา และผู้ทำลาย (Creator, Organizer, Destructor)</p> <p>เทียบได้กับกฎปฏิจจสมุปบาท คือ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป (อุปาทะ ฐิติ ภังคะ)</p>	<p>This is common word, not to be regarded as any religion, namely;- the short word of term- Generator, Organizer, Destructor compared with Original Independent (Paticcasamupāda) in the word of rising, standing, losing (Upāda, Ṭhiti, Bhangā)</p>
78	<p>GOD as Cause</p>	<p>ทัศนะของอริสโตเติล นักปรัชญากรีกโบราณว่า พระเจ้าในฐานะคอส เป็นลักษณะกระบวนการของกำเนิดสรรพสิ่งที่เกิดขึ้น 4 องค์ประกอบคือ</p>	<p>The view of Aristotle the king of Creek philosopher, he regards as the GOD as cause. It is the process of all things</p>

		<p>1. วัสดุเหตุ (Material cause) คือ วัสดุหรือชนิดของสิ่งที่แปรรูปร่าง เช่น กำไลหยกวงหนึ่ง สิ่งที่เป็นวัตถุเหตุคือเนื้อหยก</p> <p>2. รูปเหตุ (Formal cause) คือ สิ่งที่เป็นรูปทรงสัณฐาน สิ่งที่เป็นรูปเหตุคือทรงวงกลมของกำไล</p> <p>3. สัมฤทธิ์เหตุ (Efficient cause) คือ ช่างผู้หล่อทำสิ่งนั้นจนสำเร็จผล ถึงความสำเร็จเป็นกำไล</p> <p>4. อันตเหตุ (Final cause) คือ จุดหมายปลายทางที่ทำเป็นกำไลออกมาสวยงาม</p>	<p>happening in 4 factors :-</p> <p>1. Material cause:- material or kind of that i.e. jade bangle (yok) and its content.</p> <p>2. Formal cause:- body, form of that made in the style of circle bangle of hand.</p> <p>3. Efficient cause:- technician successes the nice bangle</p> <p>4. Final cause:- goal of technician into decoration market.</p>
79	gods	เทวดา คือผู้ทำความดี ปฏิบัติตามธรรมในหิริ โอตตัปปะ เทวดาจะสถิตยในสวรรค์ 6 ชั้น หรือวิมาน	Gods / devatā, who do good, follow Dhamma-Hiri-Ottappa, the gods live in 6 classes of heaven or Wimān of gods.
80	Enlightenment	การตรัสรู้ แปลว่า การรู้แจ้งในสรรพสิ่ง สิ่งที่อยู่แจ้งนั้นเป็นความจริงอย่างแท้จริง (อริยสัจ) ใช้เฉพาะกับพระพุทธเจ้า	Enlightenment translated clearing knowledge in all things because of the clear knowledge in the Four Noble truths

			belonging only the Buddha.
81	Nippāna	พระนิพพาน / นิรวานะ เป้าหมายสูงสุดของ พระพุทธศาสนา ผู้ที่เข้าถึงได้ เขาต้องเป็นอริยบุคคลระดับ พระอรหันต์เท่านั้น	Nippāna, it is the highest target of Buddhism. One who can entries it. He must be the noble one only in the class of freedom from all defilements (Arahantship).
82	Arahanta	พระอรหันต์คือ ผู้สิ้นกิเลสแล้ว มี 2 จำพวก คือ พระอรหันต์ สัมมาสัมพุทธเจ้า และพระ อรหันตสาวก ประเภทแรก คือ ผู้ตรัสรู้ด้วยตนเอง ผู้ค้นพบสัจ ธรรม มีคำสอนเป็นของตนเอง สร้างองค์กรศาสนาด้วยการ ปกครองได้ เผยแผ่ธรรมได้ ประเภทที่สอง คือผู้บรรลุธรรม ด้วยการปฏิบัติตามคำสอนของ พระพุทธเจ้า	The Arahanta is free from defilements. To have 2 kinds are Sammāsambuddha (the Perfectly Self-awakened One) and Arahantasāvaka (the Buddha's follower as arahantaship). The first one is the founder of reality, to have His own teaching, to make religious organization and ability to control the members of Buddhist. The second one is attainment in the following Dhamma of the Buddha teaching.

83	Serpent/ King of Nāga	<p>พญานาค เป็นสัตว์ในพุทธชาดก เป็นเทพสวรรค์ชั้นจาตุมหาราช สังกัดในท้าววิรูปักษ์ รักษาประจำทิศตะวันตก นิยมสร้างเป็นราวบันไดอุโบสถ ศาลา วิหาร พาดหัวลงมาถึงเชิงบันได หรือสร้างตามริมแม่น้ำที่เชื่อว่ามีพญานาค เช่น แม่น้ำโขง จ.หนองคาย ในวัน 15 ค่ำออกพรรษา จะออกมาปรากฏและพ่นดอกไม้ไฟเป็นเครื่องสักการบูชาพระรัตนตรัย</p>	<p>The serpent / king of Naga Buddhist story. It is gods of heaven- Jātummahārāja. It is under controlling of king Virūpaka protecting the west part (Disa). It is in handrail of Uposod, Sāla, Vihāra from the head of staircase rail to foot of staircase rail or the coast of river as believed in the king of Nāga i.e. Maekhong river in Nongkai province. On the full moon day in the ending of three months of Buddhist lent, the king of Nāga sprays fire flower being regarded as worship for the Triple Gem.</p>
84	Modera tion	<p>พอเพียง คือการได้รับสิ่งใดที่เหมาะสม ไม่มากไม่น้อย แต่เป็นกลาง ๆ นี้เป็นหลักการของพระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าแสดงไว้ในโอวาทปาฏิโมกข์ในคำว่า มตตถนุตา จ ภตตสมิ คือ รู้จักประมาณใน</p>	<p>The word ‘moderation’ is to get any thing in suitability not more not less but middle. This is a main point of Buddhism, the Buddha pays it as main teaching in the</p>

		การบริโภค สอดคล้องกับคำว่า มัชฌิมาปฏิปทา (สายกลาง)	word of Mattaññutā ca Bhattatsamim. That is to know the quantity of consuming related to Majhimāpatipadā (Middle Path)
85	Buddhist Chanting	พุทธมนต์ คือการเจริญภาวนา อนุสติในพระรัตนตรัย สรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย ขอพอกาวนาอนุภาพของพระ รัตนตรัย ให้คุ้มครองความ เมตตา กรุณา การขอคุณความ ดีที่ตนได้สั่งสมไว้ให้เป็นพล ปัจจัยเกื้อหนุนนำส่งสู่ภพภูมิที่ เป็นสุคติ เป็นการให้แต่คุณ ต่างจากมนต์ดำที่ให้โทษ	Buddhist chanting is memorial development to the Triple Gem, praising the Triple Gem, inviting the power of Triple Gem for protecting us with kindness, compassion. To invite good action done for being the power of promotion life of us into happy land. This is only benefit. It is not same as black magic having terrible one
86	Story of school label	ตำนาน --ป้ายโรงเรียน-- ป้ายโรงเรียนจุดเน้นที่น่าสังเกต คือ โดม ที่นูนขึ้นเป็นรูปกลม มนที่สันป้ายนั้น ให้เข้าใจว่า นั่นคือ ส่วนนูนที่บรรจุ "วงล้อ ธรรมจักร" ทั้งนี้เพราะ ก่อนที่จะมาเป็น กระทรวงศึกษาธิการนั้น เป็น กระทรวงธรรมการมาก่อน ซึ่ง	Story:-The focus point of the school label is a dome style on the top of it. Its style is swell. This swell is cap putting 'Dhammajakka wheel of logo' inside. In the past, the story of

		ใช้ตราเสมาธรรมจักร ปัจจุบัน ตราเสมาธรรมจักร ก็ยังเป็น ตราประจำกระทรวงนี้อยู่	Education ministry was took 'semādhmajakka logo'. In the present, the label is used for this ministry.
87	Temple gate	ซุ้มประตูวัด เป็นสื่อประตูลู่ สวรรค์ รูปทรงที่สื่อธรรม จารึก ธรรม ภายในประตูนั้นคือพื้นที่ สวรรค์ สถานที่ทำบุญ ทำดี ที่ ฟังธรรม ประเทศอินเดีย แผ่นดินแม่ของ พระพุทธศาสนา มีพื้นที่ชื่อว่า ฤๅษีเกศ อยู่ส่วนสูงสุดของ อินเดียเป็นที่บำเพ็ญเพียรของ ฤๅษีและถือว่าอยู่เขตแดน สวรรค์ เรียกสถานที่นี้ว่า 'ประตูสู่สวรรค์'	Temple gate/arch is media of the gateway to heaven. Its style communicates Dhamma, Dhamma sculpture. Inside this gate is the heaven area, merit making, good action, Dhamma hearing area. In India, the mother land of Buddhism, there is a top land regarded as perfection of ascetics and as the land of heaven called 'gateway to heaven'.
88	Pañcamah āvilokana	ปัญจมหาวิโลกนะ คือ เรื่องที่ พระพุทธเจ้าเลือกมาอุบัติ มี กาลเวลา ทวีป ประเทศ ตระกูล พุทธมารดา กล่าวคือ กาลเวลา>เป็นช่วงมีพระสารี บุตร พระโมคคัลลานะ พระอุ	Pañcamahāvilokana is the case of the Buddha who selects to take a birth, namely;- time, Jampūtavīpa, country, family and mother. The time > the duration of arising of

		<p>บาลี พระอานนท์ พระเจ้าพิมพิสาร พระเจ้าปเสนทิโกศล นางวิสาขา อนาถปิณฑิก เศรษฐี ท่านเหล่านี้เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่ธรรม</p> <p>ทวีป>เป็นชมพูทวีปที่มีศูนย์กลางที่คืออินเดีย เป็นหนึ่งในทวีปทั้ง 4 ในพระไตรปิฎกที่สัมพันธ์กับไตรภูมิในฐานะจักรวาลวิทยาในพระพุทธศาสนา</p> <p>ประเทศ>ประเทศอินเดีย ที่มีพื้นที่ป่าหิมพานต์ที่บำเพ็ญทานบารมีของโพธิสัตว์พุทธเจ้าอารยธรรมลุ่มสินธุและคงคา</p> <p>ตระกูล>เป็นตระกูลโคตมพุทธเจ้า หนึ่งในพระพุทธเจ้า 5 พระองค์ของภัทรกัป</p> <p>พุทธมารดา>พระนางสิริมหามายาเทวีผู้ทรงศีลสมบุรณ์</p>	<p>Sarīputta, Moggallana, Ānonda, King Pimpisāra, King Pasendikosala, Visākhā, Anāthapiṇḍhikasetthī, these are the main power of Dhamma communication.</p> <p>The Jampūtavīpa> India is central, one of 4 tavīpa being Tripūmi as cosmology in Buddhism.</p> <p>The country> India, its area is Himālya forest as the area for Dāna Perfection of Buddhahodhisattava and the civilization of Sindhu and Gangādha River.</p> <p>The family>the family is Gotama, one of 5 Buddhas in Bhaddarakappa</p> <p>The mother> the mother is Sirimāyādevī who takes complete Sīla</p>
89	Shindhu/	<p>คำว่า สินธุ เป็นชื่อของแม่น้ำพจนานุกรมเป็น อินดัส เป็น</p>	<p>The word ‘Shindhu is the name of the river</p>

	<p>India</p>	<p>แม่น้ำสายสำคัญสายหนึ่งใน ชมพูทวีป ปัจจุบันอยู่ใน ประเทศอินเดียและปากีสถาน เป็นแหล่งอารยธรรมเริ่มแรก ของอินเดีย</p> <p>คำว่า อินเดีย มาจากคำว่า Shindu (แม่น้ำสินธุ) แยกคำ เป็น S>Hindu, SH> Indu คำทำยอาจเป็น Indi หรือ Indo หรือ Indus ปัจจุบันมา ลงที่คำว่า India เพราะเปลี่ยน สำเนียงท้องถิ่น และเป็นชื่อ เทศถึงวันนี้</p> <p>อีกนัยหนึ่ง Hindu กลายเป็น H / indu / Hinduism ศาสนาฮินดูของชาวอินเดีย</p>	<p>as Shindhu. According to dictionary is Indus. It is the main river of Jampūtavīpa. In the present, it is India and Pakisathān. It is the primary civilization of India.</p> <p>This name of Shindhu becomes from S>Hindu, SH>Indu. Its last word may be Indi or Indo or Indus. In the present, it is a name of word 'India', because of local phonetics.</p> <p>In another one, Hindu > Indu > Hinduism as Religion of Indian.</p>
<p>90</p>	<p>Phitsanulok : the city of Buddhist History</p>	<p>พิษณุโลก : เป็นที่ถือว่าเมือง ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา กล่าวคือ</p> <p>-เมืองพระพุทธชินราชที่ร่วม สร้างโดยเทพสักกเทวราช หัวหน้าเทพชั้นไตรตรึงส์</p>	<p>Phitsanulok: the city of Thai history focusing the history of Buddhism, namely; - -the city of Buddhachinarāj participated for constructing by a god-</p>

		<p>-พระยาสิทธิ สร้างวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เป็นพระอารามหลวง ที่มีเจดีย์ปรางค์และที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ</p> <p>-เมืองร่วมยุคสมัยเดียวกับอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งพระยาสิทธิไทยผู้สร้างพระพุทธชินราช</p> <p>-พระยาสิทธิไทย เป็นพระเจ้าแผ่นดินองค์แรกที่อุปสมบทเป็นพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา</p> <p>-พระยาสิทธิไทย ผู้ราชินิกุลวรรณกรรมปฐมบรมภรณ์ของอาณาจักรไทย ชื่อว่า ‘เตภูมิกถา’ ปัจจุบันเรียกว่า ‘ไตรภูมิพระร่วง’ เพื่อเฉลิมพระนามราชวงศ์พระร่วง</p>	<p>Sakkadeva as the head leader of Tritingsa, -the King Lithai constructed Wat Phrasrirattanamahādā as royal Temple with Prang stupa being putted the Buddha' holy relic.</p> <p>-the contemporary city of Kingdom Sukhothai by King Lithai who constructed the Buddhachinarāj, -the King Lithai as the first king for becoming a monk in Buddhism, -the King Lithai who wrote the first literature of Thai, named ‘Tebhūmikathā’ being called ‘Tribhūmpraruang’ in the present for being honorary to the King Lithai.</p>
--	--	---	--

91	<p>3 Good actions</p> <p>3 doors of action ;-</p> <p>Physical action.</p> <p>Verbal action,</p> <p>Mental action</p>	<p>สุจริต 3 คือ ทางแห่งการกระทำ 3 ทาง คือ</p> <p>กายสุจริต ทำหน้าที่ควบคุมการ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ไม่ฆ่าสัตว์ -ไม่ลักทรัพย์ -ไม่ละเมิดประเวณี <p>วจีสุจริต 4 ทำหน้าที่ควบคุมการ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ไม่พูดเท็จ -ไม่พูดคำหยาบ -ไม่พูดส่อเสียด -ไม่พูดเพ้อเจ้อ <p>มโนสุจริต 3 จะทำหน้าที่ควบคุมการ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ไม่โลภ -ไม่พยาบาท -มีสัมมาทิฐิ 	<p>3 Good actions, they are ways of actions in 3 parts of body:-</p> <ul style="list-style-type: none"> - physical good action-3, it controls physical action-3, i.e. - non killing of life, -non taking what is not given, sexual misconduct. -verbal good action -4, it controls action-4, i.e. -lie non-speech, -impolite speech -instigate speech -drivel speech -metal good action-3, it controls mental action-3, i.e. -not to be greed - not to be bent on revenge -to be right view
92	<p>The process of Buddha</p>	<p>กระบวนการแห่งพุทธะ คือ การรู้ ตื่น เบิกบานในฐานะองค์กำเนิดแห่งพระพุทธศาสนา มี 12 องค์ประกอบ คือ</p>	<p>This is the process of Buddha meaning ‘knowledge, awakening, enjoying as the origin of</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. แรงตลใจที่จะพ้นทุกข์เข้าสู่ นิพพาน 2. หาแนวทางด้วยการออกจากบ้านสู่ความไม่มีบ้าน (นักรพรต) 3. พบแนวทางแห่งมัชฌิมา ปฏิปทา 4. ใช้แนวทางมัชฌิมาปฏิบัติารู้แจ้งอริยสัจ 5. ผลการรู้แจ้งอริยสัจ ได้ชื่อว่า สัมมาสัมพุทธะ 6. Review สิ่งที่ตนรู้แจ้ง 7 สัปดาห์ 7. นำอริยสัจไปใช้เพื่อ ประชาชนบนฐานของกรุณา 8. เกิดปฐมเทศนา (ธรรมะ) มี ผู้รับฟัง (สังฆะ) 9. มีสาวกกระจายวงกว้าง (จาก 5 เป็น 60 จาก 60 เป็น 1,000) 	<p>Buddhism. There are 12 factors of Buddha, namely:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. the aspiration for freedom of suffering into Nippāna, 2. to find the way of householding into homeless becoming an ascetic, 3, to find of middle way 4. usage that way to lighten the noble truth, 5. because of the enlightenment of the Buddha, named as Self Enlightened One 6. Review the noble truth for 7 weeks 7. the usage of the Truth for people based on compassion 8. the first sermon arises and Sangha community follows latter, 9. there are added followers from 5 into 60 from 60 into 1,000, 10. the central of Dhamma
--	--	---	--

		<p>10. เกิดศูนย์กลางเผยแผ่ธรรมะ กรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ อินเดีย</p> <p>11. องค์พุทธะ อัมลาณีพพาน มอบมรดกธรรมแก่สาวกว่า “พวกเธอ จงอยู่ด้วยความไม่ประมาท</p> <p>12. เกิดคณะพิทักษ์ธรรมะ ทำสังคายนา ครั้งที่ 3 ระดับนานาชาติ ส่งธรรมทูตเผยแผ่ธรรมะต่างประเทศ แถบเอเชียใต้ โลกตะวันออก ณ ปัจจุบัน เข้าโลกตะวันตก</p>	<p>communication at Rājagriha, Magadha, India,</p> <p>11.the Buddha as the founder says ‘good bye’ into Nippāna and then delivers Dhamma heritage to the followers by a words ‘you are all practices in carefulness’,</p> <p>12. committee of Dhamma protection in a word of Buddhist Cousin. The third time is international level entrancing the southeast Asia, and in the present entrancing the west world.</p>
93	Seven ways of becoming	<p>ทาง 7 สาย คือภพภูมิให้ที่จะได้รับเนื่องจากการปฏิบัติธรรมของคนนั้น ได้แก่</p> <p>1.ทางไปนรก ได้แก่ โทสะ</p> <p>2.ทางไปเปรตและอสุรกาย ได้แก่ โลภะ</p> <p>3.ทางไปดิรัจฉาน ได้แก่ โมหะ</p>	<p>The 7 ways are the land of action result from oneself, namely:-</p> <p>1. The way of becoming a hell as angry (Dosa)</p> <p>2. The way of becoming hungry ghost as greed (Lobha)</p> <p>3. The way of becoming an animal as delusion (Moha)</p>

		<p>4.ทางไปมนุษย์ ได้แก่ ศีล 5 และกุศลกรรมบถ 10</p> <p>5.ทางไปเป็นเทวดา/สวรรค์ ได้แก่ หิริ โอตตัมปะ หรือมหา กุศล 8</p> <p>6.ทางไปพรหมโลก ได้แก่ สมถกรรมฐาน</p> <p>7.ทางไปนิพพาน ได้แก่ วิปัสสนากรรมฐาน</p>	<p>4. The way of human being as Sīla-5 and good action-10</p> <p>5. The way of becoming gods as shame and conscience (Hiri-Ottappa) or Mahakusala-8</p> <p>6. The way of going Phramaloka as mental calmness (Samathakammathāna)</p> <p>7. The way of going Nippāna as insight (Vipassanā)</p>
94	Quality of life in Buddhism	<p>อุดมคติคุณภาพชีวิตในพระพุทธศาสนา คือ ‘อาโรคฺยปรมา ลาภา’</p>	<p>Idea of life in Buddhism from the Buddha’s word ‘to be good health is the great lucky’</p>
95	The highest charity	<p>การให้ธรรม/ ให้ความรู้เป็นทาน ชนะการให้ทั้งปวง</p>	<p>To give Dhamma / knowledge conquers the gift of all things.</p>
96	Synthesis of the Buddha’s Teaching	<p>คำสอนของพระพุทธเจ้านับเป็นชั้นถึง 84,000 ชั้น มีผลการสังเคราะห์แล้วสรุปลงในคำว่า ‘ความไม่ประมาท’ (สติ)</p>	<p>There are aggregates of the Buddha’s Teaching, i.e. 84,000. This is synthesized in the word of ‘carefulness’ (mindfulness)</p>

97	anniversary of MCU	วันที่ 12-13 กันยายน 2565 ครบรอบ 135 ปีของ มจร. มุ่ง ให้เหลียวหลังแลหน้าเพื่อ พัฒนาสู่ปวงชน	135 th anniversary of MCU of September 12-13, 2022 for directing to back forward and front forward for development to all people
98	rare person	บุคคลหาได้ยาก 2 จำพวก คือ ปุพพการี และ กตัญญู กตเวทิตา หมายถึงผู้มีอุปการะ และผู้รู้บุญคุณที่คนอื่นทำแล้ว ตอบแทน ที่ว่าหาได้ยากเพราะ 2 ประการหายาก เพราะทำ ยาก ไม่ค่อยมี ถึงมีก็น้อย แต่ คนที่ทำไม่ได้ง่ายกว่า และมี มากมาย	The 2 kinds of rare persons are previous benefactor and grateful person meaning the 2 kinds are rare ones because of difficulty to do, less persons can be able to do but more people can be able to do them.
99	virtues for protecting the world	ธรรม 2 ข้อ สามารถคุ้มครอง โลกได้ ได้แก่ หิริ ความละอาย แก่ใจ โอตตปปะ ความเกรง กลัวต่อบาป ทุจจริต โดย ธรรม 2 ข้อนี้สามารถควบคุม พฤติกรรมของคนได้ทั้งในที่ลับ และที่แจ้ง ทั้งที่มีคนเห็นและ ไม่เห็น ต่างจากกฎหมายที่ ควบคุมได้ในที่เปิดเผยหรือมี คนเห็นเอาผิดได้เท่านั้น	Two kinds of Dhamma that protect the world are moral shame, moral dread meaning the moral shame to one's own mind and the moral dread to one's own bad action. The two kinds enable to control personal action both inside and outside, closing area and opening area

			differing from citizen law that enables to control opening side only.
100	Wisdom	ปัญญา ความรู้ เปรียบด้วยแสงสว่าง เพื่อกำจัดความมืดที่เปรียบด้วยความไม่รู้ ดังนั้นข้อแรกของปฏิจจสมุปบาท คือ อวิชชา ความไม่รู้ ถ้ากำจัดข้อนี้ได้ก็สิ้นทุกข์ เข้าสู่อริยบุคคลชั้นสูงที่อมตะ	The wisdom is knowledge compared with lighting to delete darkness comparing with ignorance. So the first one of Dependent Origination (Paṭiccasamupāda) as ignorance. If any one enables to delete this, he ends from suffering to the high a noble one forever.

ภาค 3

บทคัดย่อจากวิทยานิพนธ์

≈ ≈ ≈ ≈ ≈ ≈ ≈ ≈ ≈ ≈ ≈ ≈

<p>1. เรื่อง : ศึกษาวิธีการพึ่งพระรัตนตรัยตามแนวพระพุทธศาสนา (พระภิกษุณรงค์)</p>	<p>Title : A Study of the Ways to Take Refuge in the Triple Gem according to Buddhism</p>
<p>การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ศึกษา คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพการณ์พึ่งพระรัตนตรัยของชาวพุทธ (2) เพื่อศึกษาวิธีการพึ่งพระรัตนตรัยตามหลัก (3) เพื่อศึกษาลักษณะเด่นของพระรัตนตรัย พระพุทธศาสนา ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาข้อมูลชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎก เอกสารชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ เอกสาร และรายงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา (Description) มีแผนการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ผลการศึกษา พบว่า</p> <p>พระรัตนตรัยมีลักษณะเด่นโดยพัฒนาการมาจากการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนา เป็นที่พึ่งแท้จริงในคุณแห่งพระรัตนตรัยที่เชิญมาพิสูจน์โดยไม่จำกัดกาล เป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นศาสนาแห่งพระไตรรัตน์ที่มีเหตุและผลพระรัตนตรัยเป็นแกนกลางของศาสนา มีแนวปฏิบัติที่เป็นสายกลาง มีญาณวิทยาที่ประจักษ์ มีอภิปรายที่ด้วยปัญญา ศึกษาปฏิบัติโดยไตรสิกขา มีประติมากรรม สถาปัตยกรรม จิตรกรรมแบบไทยแห่งศาสตร์ศิลป์</p> <p>ชาวพุทธพึ่งพระรัตนตรัยนั้นโดยใช้เป็นอนุสติและบูรพภาคในการทำวัตรสวดมนต์และ</p>	<p>The study consisted of the following objectives: 1) to investigate the statue of taking refuge in the Triple Gem of Buddhists; 2) to explore the ways for taking refuge in the Triple Gem according to Buddhism; and 3) to study the main characteristics of the Triple Gem according to Buddhism. The study employed a documentary research technique, examining data from both the primary source, the Tepitaka, and secondary sources, which included books, documents, and research works. The descriptive analysis was used to analyze the obtained data. The study was conducted according to the research objectives.</p> <p>From the study, the following findings are found that :-</p> <p>The Triple Gem's main characteristics evolved as a result of the Buddha's enlightenment. It is the symbol of Buddhism, the true timeless refuge, the national identity, the religion of cause and consequence without relying on the creation of a Supreme Being. The Triple Gem is the heart of Buddhism, with practices centered on the middle path, epistemology that is evident, and metaphysics that is full of wisdom. The practice is that of Trisikkhā (the Threefold Learning) with Thai sculpture, architecture, and painting.</p> <p>Buddhists take refuge in the Triple Gem as the object of mindfulness and preceding stage before chanting and performing rituals in daily lives. They undertake the Triple Gem by saying, “Buddham</p>

<p>ประกอบพิธีกรรมในชีวิตประจำวันด้วยการกล่าวรับไตรสรณคมน์เพื่อสมาทานว่า พุทธฺ์ สรณฺ์ คจฺฉามิ, ธมฺมํ พุทธฺ์ สรณฺ์ คจฺฉามิ, สงฺฆํ พุทธฺ์ สรณฺ์ คจฺฉามิ...ทุติยปี..., ตติยปี...ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 รวม 9 ครั้ง ชาวพุทธใช้เป็นที่พักพิงพระพุทธรูปเพื่อรู้ ตื่น เบิกบานด้วยปัญญา พึ่งพระธรรมเพื่อนำสู่สัมมาปฏิบัติและกำจัดโมหะ พึ่งพระสงฆ์เพื่อต้นแบบแห่งการดำเนินชีวิตสายกลาง พึ่งพระรัตนตรัยให้พ้นจากภุมตมิปีศาจ สัตว์มีพิษ ภัยอันตรายพ้นจากอบายภูมิ สู่สุคติโลกสวรรค์ด้วยในโลกนี้และโลกหน้า</p> <p>วิธีการพึ่งพระรัตนตรัยของชาวพุทธนั้น พึ่งด้วยความรู้ผ่านประสาทสัมผัส ผ่านปัญญา ระดับเหตุผล ผ่านญาณปัญญา ความสำคัญว่า พระพุทธเจ้า คือผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มีปัญญากำจัดทุกข์ได้ พึ่งด้วยทาน ศีล ภาวนา ศรัทธา เคารพยำเกรงในพระรัตนตรัยทำให้พระสัทธรรมดำรงอยู่นาน ไม่เสื่อมสิ้นไป เห็นความสำคัญ of พระธรรมว่าผู้กำจัดโมหะ อวิชชา เห็นความสำคัญของพระสงฆ์เป็นสื่อ นำพาปฏิบัติสู่ความพ้นทุกข์ สร้างองค์ความรู้ด้วยพุทธศาสนา คือ ตื่น รู้โลกา พระธรรมคือนำพาปฏิบัติพระสงฆ์ ชีชีวิตในวิถีชีวิต</p> <p>คำสำคัญ ; ที่พึ่งอันประเสริฐ, พระรัตนตรัย</p>	<p>saraṇaṃ gacchāmi, Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi, Saṅghaṃ buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi... dutiyampi...,tatiyampi...”, in a total of 9 times. Buddhists rely on the Buddha for awakening, the Dhamma for right practice and the elimination of delusion, the Sangha for being an example of living a middle way, and the Triple Gem for protection from ghosts, devils, evils, poisonous animals, and dangers from the lower worlds, eventually leading to the realms of heaven in this life and the next.</p> <p>The ways for taking refuge in the Triple Gem of Buddhists are based on the following: knowledge level by their senses and wisdom and reasoning level by knowledge and wisdom. Humans have limited wisdom and suffer; therefore, the development of sīla (precepts) , Bhāvanā (development), and Saddhā (confidence) in the Triple Gem will help to sustain Saddhamma (the True Dhamma). The Buddha is the awakened one, the Dhamma is the one who removes delusion and ignorance, and the Sangha is the medium that leads to the practice of being free from sufferings. The body of knowledge is built on the following principles: the Buddha leads to awakening, the Dhamma leads to practice, and the Sangha leads to a way of life.</p> <p>Keywords; noble refuge, Triple Gem</p>
<p>2. เรื่อง การศึกษากฎแห่งกรรมที่ปรากฏในคัมภีร์พระมาลัย (พระอธิการนิพนธ์)</p>	<p>Title: A Study of the Law of Kamma in Phra Mālaya Scripture</p>
<p>การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ศึกษา คือ (1) เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในพระพุทธศาสนา (2) เพื่อศึกษากฎแห่งกรรมในคัมภีร์พระมาลัย และ (3) เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้กฎแห่งกรรมในคัมภีร์พระมาลัย ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary</p>	<p>The study consisted of the following objectives: 1) to study the law of kamma in Buddhism; 2) to investigate the law of kamma in Phra Mālaya scripture; and 3) to propose the guidelines for applying the law of kamma in Phra Mālaya scripture. The study applied a documentary research method by studying the Tepiṭaka, books on Phra Mālaya, and research works. The</p>

<p>Research) ศึกษาข้อมูล พระไตรปิฎก หนังสือพระมาลัยและรายงานวิจัยต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา (Description)</p> <p>จากการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ 1 พบว่า กฎแห่งกรรมเกิดขึ้นกับทุกคน สัตว์มีกรรมเป็นทายาท เป็นกำเนิด เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่พึ่ง กรรมจำแนกสัตว์ให้เลวและดีต่างกัน ผู้ทำดีได้ดี ผู้ทำชั่วได้ชั่ว บุคคลหว่านพืชเช่นใดย่อมได้ผลเช่นนั้น ผู้ประพฤติกายทุจริตจะไปเกิดในอบายภูมิ</p> <p>นอกจากนี้ กรรมยังส่งผลถึงสุขภาพของคน คือบางคนมีอายุสั้น เพราะชอบฆ่าสัตว์ ฆาตความกรุณา บางคนมีโรคทรมานน้อย เพราะไม่ทำทานแก่สมณะหรือพรหมณ์ บางคนมีตระกูลต่ำ เพราะเป็นคนกระด้าง เย่อหยิ่ง บางคนโง่ เพราะไม่ชอบแสวงหาความรู้</p> <p>จากการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ 2 พบว่า กฎแห่งกรรมในคัมภีร์พระมาลัยกล่าวถึงนรก สถานรองรับผลกรรมชั่ว ทำบาป กรรมทั้งหนักเบา โดยขุมนรกขุมใหญ่ 8 ขุม มีบริวารนรกทิศละ 4 ขุม ขุมเล็กอีก 10 ขุม นรกชั้นนอก 10 ขุม ส่วนสถานรองรับผลกรรมดี คือ สวรรค์ แดนแห่งความสุข ความสบาย ไม่เดือนร้อน เรืองอยู่ เรืองกิน เป็นชีวิตดั่งเทพที่รักคน ทำดี มักทำบุญ ทำทาน ฟังเทศน์มหาชาติ และพระมาลัยมีอิทธิพลต่อสังคม จึงนิยม</p>	<p>descriptive analysis was used to analyze the obtained data.</p> <p>From the study according to the first objective, it is discovered that the law of kamma occurs to everyone as what the Buddha said, “I am the owner of my kamma, heir to my kamma, born of my kamma, related to my kamma, abide supported by my kamma. Whatever kamma I shall do, for good or for ill, Of that, I will be the heir.” Those with evil action will be born in Apāyabhūmi (the four planes of loss and woe). Furthermore, kamma has a consequence on an individual's health; some have a short life span because they like to slaughter animals and lack compassion, some people are poor because they do not make merit to monks, and some people are born into low-status families because they are disobedient, arrogant, stupid, and do not seek for knowledge.</p> <p>From the study according to the second objective, it is revealed that the law of kamma in Phra Mālaya scripture denotes hell as the place for those who commit bad deeds will be reborn, in which there are eight great hells, host of hell around all 4 directions/ hells, 10 small hells, and 10 outer hells. The consequence for those who commit good deeds will be reborn is heaven, a delightful place with all kinds of comfort. Those who do good deeds, make merits, give donation, and listen to the Dhamma preaching will be reborn in heaven. Phra Malai scripture has an impact on the society; therefore, the pictures of Phra Mālayā are usually painted on the temples' walls.</p>
--	--

<p>สร้างภาพพระมาลัยติดตามผาผนังศาลา วัด</p> <p>จากการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ 3 พบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้กฎแห่งกรรมในคัมภีร์พระมาลัย ทำได้โดยการประพฤติสุจริตทางกาย วาจา ใจ ในชีวิตประจำวัน ทำกิจกรรมด้วยการสร้างจิตสำนึกต่อตนเอง และต่อสังคม ศาสนา และทำกิจกรรมปฏิบัติตามธรรมประเพณีไทย สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านสว่าง ได้แก่ บุญ ด้านมืดได้แก่บาป แก่กรรมด้วยการตัดรากเหง้าตัณหาสู่ความเป็นอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา</p> <p>คำสำคัญ : กฎแห่งกรรม, คัมภีร์พระมาลัย</p>	<p>From the study according to the third objective, it is found that the guidelines for applying the law of kamma in Phra Mālaya scripture are based on wholesome conduct in daily lives, whether physically, verbally, or mentally, as well as carrying out activities with awareness to self, society, and religion. Including, participating in activities according to the Thai tradition, building new body of knowledge on merits and evils. Evil action can be prevented by removing the root of Taṇhā (craving) and following the path of Ariyapuggala (noble individual) in Buddhism.</p> <p>Keywords: Law of Kamma, Mālaya Scripture</p>
<p>3. เรื่อง ศึกษาพรหมวิหาร 4 ในฐานะการเจริญภาวนาในคัมภีร์วิสุทธิมรรค (พระนิพนธ์)</p>	<p>Title: A Study of Brahmavihāra-4 as development in Visuddhimagga</p>
<p>การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) ศึกษาพรหมวิหาร 4 ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา (2) ศึกษาพรหมวิหาร 4 ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค (3) เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติพรหมวิหาร 4 ในฐานะเป็นการเจริญภาวนาในคัมภีร์วิสุทธิมรรค ใช้ระเบียบวิจัยเชิงเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลชั้นปฐมภูมิจากพระไตรปิฎกและชั้นทุติยภูมิจากคัมภีร์วิสุทธิมรรค เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผลการวิจัยพบว่า พระพุทธเจ้าเสวยชาติเป็นพระโพธิสัตว์ได้เจริญพรหมวิหาร โดยมีจิต สหระคตด้วย</p>	<p>The objectives of this research are: (1) to study the Brahmavihāra-4 that found in the Buddhist scriptures; 2) to study the Brahmavihāra- 4 in the Visuddhimagga scriptures; (3) to propose guidelines for the practice of the Brahmavihāra-4 as a practice of meditation in the Visuddhimagga scriptures. This is researched by document research. The primary source is studied from Tepītakā and the secondary source from Visuddhimagga, books and research reports related Brahmavihāra-4. The result of research is found that:-</p> <p>The Buddha was born as a Bodhisattva developed by Brahmavihāra. His mind consists of fullness of mettā and more .The mind is</p>

<p>เมตตาอันไพบุลย์ จิตเป็นมหัคคตะ ไม่มี เหว ไม่มีควมพยาบาท ให้แก่ทุกคน ไม่มี ขอบเขต แผ่ไปทุกสถานที่ทั่วโลก มีใจส หรคตด้วยกรุณา มีใจสหรคตด้วยมุทิตา มี ใจสหรคตด้วยอุเบกขา อันเป็นวิถีของ พรหมในพรหมโลก</p> <p>พรหมวิหาร 4 ในพระไตรปิฎก เป็น ธรรมอันประเสริฐปราศจากโทษ เมตตา ภาวนาคือการพัฒนาจิตด้วยการแผ่ความ รักให้ผู้อื่น กรุณาภาวนาคือการพัฒนาจิต ด้วยการแผ่ความสงสารให้ผู้ประสบความ ทุกข์ มุทิตาภาวนาคือการพัฒนาจิตด้วย การแผ่ความยินดีกับผู้อื่น อุเบกขาภาวนา คือการพัฒนาจิตด้วยการแผ่ความวางเฉย ต่อความทุกข์ความสุขของผู้อื่น</p> <p>พรหมวิหาร 4 ในวิสุทธิมรรค เรียกว่า พรหมวิหารนิเทศ คือการเจริญพรหม วิหารต่ออนุสสติก็มีฐานนิเทศที่มีฐาน แห่งการเจริญเมตตา กรุณา มุทิตา และ อุเบกขา เมตตาต่อคนอื่น ๆ เป็นอารมณ์ วิธีการเจริญพรหมวิหาร 2 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมตัวด้วยการรักษาศีล ตัดปليโพธ พบอาจารย์ พบกัลยาณมิตร เลือก สถานที่สัปปายะ และขั้นเจริญพรหมวิหาร 4 มีจิตสหรคตด้วยเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ภาวนาให้เกิดสีมาสัมภท เสมอกันในทุกคนอันเป็นนิมิตการภาวนา ชมนิวรรณ์ จิตมีสมาธิแนบแน่น พรหม วิหารภาวนาทำให้จิตบรรลุอุปนาสมาธิ อานิสงส์การเจริญพรหมวิหาร 4 หลังจาก ตายแล้วจึงไปเกิดในสุคติ พรหมโลก</p>	<p>mahaggata without enmity, without vengeance to all living beings without boundaries spreading to all places of the world. The mind consists of fullness of karuṇā, etc. The mind consists of fullness of muditā, etc. The mind consists of fullness of upekkhā, etc. which is the way to be born in Brahmāloka.</p> <p>Brahmavihāra in Teṭṭaka is noble Dhamma without penalty. The Mettā of meditation is of the development of the mind by spreading love to others. The Karuṇā of meditation is to development of the mind by spreading compassion for those who suffer. The Muditā of meditation is development of the mind by spreading sympathetic joy to others. The Upekkhā of meditation is the development of the mind by spreading equanimity to those who suffering and happiness to others.</p> <p>The Brahmavihāra in Visuddhimagga is called Brahmavihāranidesa to objectives of Meditation in development on Brahmavihāra to Anussatikammathanidesa in the base of Mettā, Karuṇā, Muditā, Upekkhā to all people. How to treat meditation for developing in 2 steps, i.e. (1) to take Sīla, to delet worriness, to associate good friend, to meeto teacher, in find convienience area (2) to go to meditation based on Brahmavihāra. The Mettā has a mind consists of with kindness to those who love first. The Karuṇā has the mind consists of karuṇā to those who love but are poor first. The muditā has a mind consists of muditā to acquaintance fist. And the Upekkhā must let retain of happiness and suffering of other. The Upekkhā of meditation has a mind consists of with Upekkhā for those who are natural. The Practicing of Brahmavihāra in meditaion making emotion of everyone to be the same person. The Synergetic Equilibrium, which is the vision of meditation, the five hindrances are</p>
---	---

<p>คำสำคัญ : พรหมวิหาร, วิสุทธิมรรค, ภาวนา</p>	<p>suppressed, Concentrated mind, The Brahmavihāra of meditation are development of the mind going the attainment of concentration (Appanā Samādhi). The benefit of Brahmavihāra after death from human world, he goes to happy land and Brahmhaloka.</p> <p>Keywords: Brahmavihāra, Visuddhimagga, Bhāvanā</p>
--	--

<p>4. เรื่อง ศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างสุขภาพของคร่อม (พระสุรพล)</p>	<p>Title : A Study of Concept and Process for the Promotion of Holistic Health</p>
<p>แนวคิดสุขภาพในพระพุทธศาสนามีทั้งแนวศึกษาเรียนรู้ เช่น คำสำคัญว่า ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ ทั้งแนวความเชื่อกรรม เช่น คนหยาบ ซ้ำ มักประหัตประหาร ไม่มีความกรุณาในสัตว์ทั้งหลาย มีผลให้เกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก เมื่อกลับมาเกิดใหม่ จะมีโรคมามาก อายุสั้น พระพุทธเจ้าบัญญัติวินัยสงฆ์เพื่อสุขภาพ ห้ามภิกษุพรากรของเขี้ยว ห้ามทิ้งของเน่าของเสียลงในน้ำ ตรัสสอนให้ทำความสะอาดเสนาสนะ จัดของใช้สอยให้มีสุขลักษณะ ทำอาหารให้รุ่มร้อน ในส่วนพระธรรม พระพุทธเจ้าจะเทศนาการดูแลสุขภาพทางจิตด้วยการปฏิบัติสมาธิ มีความเมตตา ความปรารถนาดีเป็นวิถีชีวิต การดูแลสุขภาพทางปัญญาโดยทำกิจกรรมอบรมปัญญา เรียนรู้จริยศีลธรรม เข้าใจกฎไตรลักษณ์ การดูแลสุขภาพทางสังคม โดยทำกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ตามอุดมคติแห่ง</p>	<p>The healthy concept of Buddhism is both learning such as a keyword ‘good health is the noble luck’ and belief in Kamma such as a phrase ‘a bad man, killer, un-compassion in animal beings, was born in unhappy existence, a bad area, any disabled state, hell. When he is rebirth, he is much disease, short age. In Vinaya, the Buddha legislates to prohibit a Buddhist monk from the cutting vegetation, from leaving of bad things in water. The Buddha legislates the Buddhist monk to clean one’s own residence, manage one’s own utensils as hygienic practice, to makes a cool and pleasant temple. In Dhamma, the Buddha gives Dhamma to indicate care mental health by meditation with loving kindness, good wishing well as the way of life. The Buddha indicates intellectual health by the development of intellect into the knowledge of noble truth, understanding in the law of the Three Characteristics. The Buddha indicates social health by welfare according to the communicated idea of Dhamma for the benefit and happiness of many people.</p> <p>The holistic process of healthy reinforce of the Buddhist monk is in 4 ways, namely;- the</p>

<p>การเผยแผ่ธรรม ว่า เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขและสังคมสงเคราะห์แก่พหุชน</p> <p>พระสงฆ์มีกระบวนการเสริมสร้างสุขภาวะ 4 ด้าน คือ ด้านกาย มีกลุ่มตัวอย่าง อักเมื่อน่าน กลุ่มนี้จัดกิจกรรมปลูกป่า บวชต้นไม้ รักษาแหล่งน้ำลำธาร ทำเกษตรแปรรูป ทำธุรกิจชุมชน รมรงค์ต่อต้านยาเสพติด ปลูกฝังจิตสำนึกในบ้านเกิด เคารพบุพพการี และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม ด้านจิตใจ มีกลุ่มตัวอย่างสำนักปฏิบัติธรรมของหลวงพ่อชา มีผลสัมฤทธิ์ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ขยายสำนักปฏิบัติสู่ต่างประเทศจำนวนมาก ด้านปัญญา มีกลุ่มตัวอย่างวัดปัญญานันทาราม จัดกิจกรรมพัฒนาปัญญา โดยค่ายพุทธบุตร ค่ายพุทธธรรม โครงการติดอาวุธทางปัญญา เพื่อเรียนรู้สังขธรรม สร้างทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสังคม มีกลุ่มตัวอย่างวัดพระบาทน้ำพุ จัดกิจกรรมดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์บนฐานของกรุณาธรรม โดยการให้การศึกษาแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์และทำฌาปนกิจศพผู้ติดเชื้อเอดส์</p> <p>คำสำคัญ: -สุขภาวะ-การส่งเสริมสุขภาวะองค์รวม - พุทธจิตวิทยา</p>	<p>physical one, the example group is Hugmuannan. Its activities are afforestation, tree ordination, farmland production, community business, the campaign for drug resistance, to do conscience in homeland, respect in ancestors and maintaining of cultures. The mental one, the example group is meditation. Its activity is the meditation according to the way of Luangpojā. This is achievement for Thai people and aboard oversea people expanding the abroad many schools. The mental one, the example group is wat Panyānandārām. Its activities are the intellectual development by Buddha-butta camp, Buddha-dhamma camp, intellectual project as arm, the project of learning of Dhamma and moral skill. The social one, the example group is wat Prabādanāmpu. Its activities are welfare by care of people in disease-HIV basing on compassion, by giving the education to one who infect with HIV and by cremating one who die of HIV.</p> <p>Keywords: - health, - reinforce of holistic health, - Buddhist psychology</p>
<p>5. เรื่อง ศึกษาพุทธธรรมที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังวัดราชบูรณะ (พระวทัญญู)</p>	<p>A Study of Buddhadhamma appearing in Mural Painting of Wat Rājapūraṇa</p>
<p>บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษา คือ (1) เพื่อศึกษาจิตรกรรมฝาผนังในพระพุทธศาสนาโดยรวม (2) เพื่อศึกษาจิตรกรรมฝาผนังวัดราช</p>	<p>This article is studied from the research aiming study :- (1) for study of mural painting in holistic Buddhism, (2) for study of mural painting in <i>Wat Rājapūraṇa</i> and (3) for analytics of the Buddha's teaching appearing</p>

บูรณะ (3) เพื่อวิเคราะห์พุทธธรรมที่ปรากฏในจิตรฝาผนังวัดราชบูรณะ ใช้รูปแบบการวิจัยเอกสาร (Document Research) พื้นที่วิจัยใช้วัดราชบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาผลการวิจัย พบว่า วัดในพระพุทธศาสนาของไทยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ พระวิหาร อุโบสถ ศาลาทำบุญ มีสถาปัตยกรรมทรงไทยแนวเดียวกัน ส่วนภายในอาคารนี้มีพื้นที่เหมาะสำหรับจิตรกรรมพุทธประวัติ พระเวสสันดรชาดก หรือพระมาลัยเพื่อเป็นสื่อเผยแผ่ธรรม มีความเป็นศิลปศาสตร์แทนเนื้อความแห่งคำสอนมีสาระสำคัญของจิตรกรรมฝาผนังคือ พุทธประวัติ จึงกล่าวได้ว่า “วัดทางพระพุทธศาสนาเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรมของชาติ” วัดราชบูรณะสร้างสมัยสุโขทัย มีเจดีย์หลวงที่เป็นสถาปัตยกรรมสำคัญ อุโบสถใบเสมาคู่ ในอุโบสถมีจิตรกรรมการค้าขายทางน้ำ การสัญจรทางเรือ การสู้รบของหนุมานตามเทพนิยายรามเกียรติ์ นอกจากนี้มีจิตรกรรมเชิงสังคมคือ แผลอิน-จัน ในวิหารหลวงมีจิตรกรรมการผจญมารของพระพุทธเจ้า มีทัพช้าง ม้า สัตว์ร้ายมีพิษทั้งหลายยาดรามาทำร้ายแล้วพระองค์ก็เอาชนะได้ด้วยบุญญาบารมี แม่พระธรณีบีบน้ำจากมวยผมท่วมทับมารทั้งหลายตายหมดสิ้น จิตรกรรมการสู้รบของหนุมานในอุโบสถ สื่อถึงกำเนิดโลกและชีวิต การปกครองตามหลักอริปไตยที่เน้นธรรมาธิปไตย กล่าวได้ว่า จิตรกรรมวัดราชบูรณะทุกแบบนั้นสื่อพุทธธรรมสำคัญ

in mural painting in Wat *Rājapūraṇa*. It is the document research. Its area is *Wat Rājapūraṇa*, Muang, Phitsanulok. Its analytics is descriptive. Its result leads to learning for right view to Buddhism through this mural painting. The result of this research is found that:-

Main factors of Wat in Buddhism of Thailand are royal *vihāra*, Buddha Hall and *Dhamma sālā*. It is Thai style of architectural halls. These halls are large area being suitable for mural painting inside in the kinds of Buddha's story, *Vessantarajātaka* or *Mālālaya* in the communication of *Dhamma* with arts and science instead of the Buddha's teachings. Their cores are Buddhist history in the part of mural painting. We can say that 'Wat in Buddhism is the source of arts and cultures of Thailand'.

The *Wat Rājapūraṇa* was built in Sukhothai age with royal *stupa*. In which, Buddha hall is double *Semā*. The Buddha Hall is mural painting walking on sea, boat, attraction with monkey in the form of novel-*Rāmāyana*. Besides, there is social painting is the twin of In-Jan. the royal Hall, there are the mural paintings of battle *Māra* of the Buddha with army of elephant, horse, poison animals coming for hunting the Buddha. The Buddha wins those *mārā* by power of *buñña* and the god of land pours water into those *mārā* and they all die. The mural painting of attraction for monkeys in Buddha's hall communicates to origin and life of the world, government in 3 supremacies. So, the mural paintings of Wat communicates the great *Dhamma*. This is arranged as the body of knowledge : -Painting Heritage of Buddhism > Buddhist Painting, Land of Buddhism, *Wat Rājapūraṇa*, Happy People in this HB model=PLRH

<p>สร้างเป็นองค์ความรู้ได้ว่า “มรดกจิตรกรรมของศาสนา บนฐานสี่เหลี่ยมของคำว่า “จิตรกรรมพุทธศิลป์ ถิ่นพุทธศาสตร์ วัดราชพุทธธรรม นำประชาพาสุขใจ” (HB Model>BLRH)</p> <p>คำสำคัญ: พุทธธรรม ; จิตรกรรมฝาผนัง ; วัดราชบูรณะ</p>	<p>keywords : Buddhadhamma ; Mural Painting ; Wat Rājapūra</p>
<p>6. เรื่อง ศึกษาการปฏิบัติตามหลักทิศ 6 ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา (พระอธิการชัยวัฒน์)</p>	<p>A Practical Study of Six Directions in Buddhist Scripture</p>
<p>บทความนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย มีวัตถุประสงค์ศึกษา คือ (1) เพื่อศึกษาทิศ 6 ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา (2) เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักทิศ 6 ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต (3) เพื่อสร้างแนวทางการประยุกต์ใช้ทิศ 6 ในสังคมปัจจุบัน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงเอกสาร (Document Research) ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ พระไตรปิฎก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า</p> <p>ทิศ 6 คือ ทิศแห่งธรรมสำหรับการปฏิบัติต่อกัน ของคนในสังคม นักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา กล่าวว่า หน้าที่ทางสังคม คัมภีร์สำคัญมาในทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เหตุเกิด ณ กรุงราชคห์ แคว้นมคธ ประเทศอินเดีย ปรรภมานพน้อยคนหนึ่งชื่อ สิงคาลกมาณพ ผู้เป็นคหบดีบุตรปฏิบัติตามคำสั่งลาของบิดาก่อนตายว่าให้ไหว้ทิศอย่างนี้ เขาลุกขึ้นแต่เช้าเดินทางจากกรุงราชคฤห์ มีผ้าเปียก มีผมเปียก ประคองอัญชลีไหว้ทิศเบื้องหน้า ทิศเบื้องขวา ทิศเบื้องซ้าย ทิศเบื้องหลัง ทิศเบื้องล่าง ทิศเบื้องบน พระพุทธเจ้าตรัสสอนให้ทราบทิศเหล่านี้ในฐานะทิศในธรรม กล่าวคือ มารดาบิดาเป็นทิศเบื้องหน้า อาจารย์เป็นทิศเบื้อง</p>	<p>This article is studied from the research aiming study:- (1) for study of 6 directions in Buddhist scriptures, (2) for study of ways in 6 directions for the development of life quality and (3) for creation of way for application of 6 directions in the present time of society. This is document research. <i>Tepiṭaka</i> is the primary source. Its analysis is used by description. The result of this research is found that:-</p> <p>The 6 directions are belong to <i>Dhamma</i> for respecting together. The Buddhist scholar says that “ duty of society” . It is said by the Buddha in <i>Dīghanikāya Pātikavagga</i> arising in <i>Rājagriha, Magadha, India</i>. Its story is <i>Singālakamānava</i> being a son of richman who follows his father before death for respecting such directions. He gets up early morning and walks from <i>Rājagriha</i>, his garment is wet, his head is wet, he stands to bow directions;- the directions in</p>

<p>ขวา บุตรและภรรยาเป็นทิศเบื้องหลัง มิตรสหาย เป็นทิศเบื้องซ้าย ทาสและกรรมกรเป็นทิศเบื้องล่าง สมณะพราหมณ์เป็นทิศเบื้องบน การปฏิบัติในทิศธรรมทั้ง 6 นี้ พระองค์ทรงแนะนำให้ทราบ และให้ไหว้ทิศเหล่านี้ที่ถูกต้องการไหว้ทิศด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในสังคม กล่าวคือ บุตรปฏิบัติต่อมารดาบิดาว่าเป็นทิศเบื้องหน้า ศิษย์ปฏิบัติต่ออาจารย์ว่าเป็นทิศเบื้องขวา สามีปฏิบัติต่อบุตรและภรรยาว่าเป็นทิศเบื้องหลัง มิตรปฏิบัติต่อบุตรสหายว่าเป็นทิศเบื้องซ้าย เจ้านายปฏิบัติต่อทาสและกรรมกรเป็นทิศเบื้องล่าง ชาวบ้านปฏิบัติต่อสมณะพราหมณ์ว่าเป็นทิศเบื้องบน</p> <p>แนวทางประยุกต์ใช้โดยสร้างวิธีการและเป้าหมายว่า ทุกคนอยู่ในฐานะผู้คุ้มครองโลกทั้งสอง ทำให้เกิดความยินดีทั้งโลกนี้และโลกหน้า หลังจากตายแล้ว ย่อมไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ ละเว้นกรรมกิเลส 4 อบายมุข 6 ซึ่งเป็นทางแห่งความเสื่อมนำไปสู่นรก หากความเจริญไม่ได้ มีโมเดลว่า “การทำหน้าที่ คือ การปฏิบัติธรรม การขัดแย้งต่อหน้าที่ คือ ความไม่ปกติแห่งศีล</p> <p>คำสำคัญ : ทิศ 6 ; การปฏิบัติ; หลักทิศ 6</p>	<p>front, in the right, in left, behind, the nadir, the zenith. The Buddha says him for knowing the directions as <i>Dhamma</i>;- the parent as the front, the teacher as the right, child and wife as the behind, friend as the left, servant and worker as the nadir and monks as zenith.</p> <p>The following of these 6 directions, the Buddha introduces to know for bowing these directions righteously in meaning of the following of social duty, namely;- we follow our duties for the parent as the front, for the teacher as the right, for child and wife as the behind, for friend as the left, for servant and worker as the nadir and for monks as zenith.</p> <p>The way of application is the creation of method and goal i.e. everybody as a protector of the world in the present and next with pleasure after death, he goes to happy realm and heaven. He abstains from 4 bad actions, 6 ways of bad action as the ways of undevelopment leading to hell without culture. Its model is “the following duty is <i>Dhamma</i> practice, not to do duty is to be not usual of <i>Sīla</i>”</p> <p>Keywords : 6 directions; following of <i>Dhamma</i>; concept of the 6 directions</p>
<p>7. เรื่อง ศึกษาความเชื่อของประชาชนที่มีต่อพระพุทธมหารธรรมราชา (พระใบฎีกาวิสุทธ์)</p>	<p>The Study of Faith of People to Buddhamaḥādhammarājā</p>
<p>บทความนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ศึกษา คือ (1) เพื่อศึกษาประวัติพระพุทธมหารธรรมราชา (2) เพื่อศึกษาความเชื่อของประชาชนที่มีต่อพระพุทธมหารธรรมราชา (3) เพื่อ</p>	<p>This article is studied from the research aiming study (1) for study of <i>Buddhamahādhammarājā</i> 's history, (2) for study of people to</p>

<p>วิเคราะห์ความเชื่อของประชาชนที่มีต่อพระพุทธมหาธรรมราชา ใช้รูปแบบการวิจัยเอกสาร (Document Research) พื้นที่วิจัยใช้อุทยานพุทธมหาธรรมราชา เพชรบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า</p> <p>พระพุทธมหาธรรมราชา เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะลพบุรีทรงเครื่อง สร้างด้วยเนื้อทองสำริด หน้าตักกว้าง 13 นิ้ว สูง 18 นิ้ว ไม่มีฐาน มีพุทธลักษณะ พระพักตร์กว้าง พระโอษฐ์แบะ พระกรณียาย้อยจรดพระอังสะ พระเศียรทรงชฎาเทริด หรือมีกะบังหน้า ทรงสร้อยพระศอพาหุรัด ทรงประดับเป็นลายสวยงาม พระพุทธมหาธรรมราชา เนื่องจากทรงเครื่องประดับของกษัตริย์นักรบสมัยโบราณ ชาวบ้านจึงพากันเรียกขานว่า "พระพุทธมหาธรรมราชา" สร้างในราวปี พ.ศ. 1600 สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 กษัตริย์แห่งอาณาจักรขอม</p> <p>ประชาชนมีความเชื่อต่อพระพุทธมหาธรรมราชา โดยเชื่อว่า พระองค์มีเทพให้ความเคารพสักการบูชา คุ่มครอง และสิ่งสถิตในพระองค์ ทำให้จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ อันส่งผลดลบันดาลให้เมืองเพชรบูรณ์อุดมสมบูรณ์ และร่มเย็นเป็นสุขมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล ครั้งเจ้าเมืองนำองค์พระมาจากสุโขทัยทางน้ำ หากแวะที่ใดก็สร้างวัดใหม่เพื่อประดิษฐานพระองค์ที่นั่นสืบเนื่องมาถึงกาลปัจจุบันนี้ จึงชื่อว่าเพชรบูรณ์ เมืองแห่งความสมบูรณ์พร้อมสรรพดังเพชรพลอย แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง อุดมสมบูรณ์พืชธัญญาหาร บ้านเมืองสงบสุข ปราศจากอริราชศัตรู</p> <p>ประชาชนมีศรัทธาในพระรัตนตรัย มักโอบอ้อม เอื้ออาทร มีวัดวาอารามเกิดขึ้นมากมาย ด้วยคติและอนุภาพขอพุทธธรรมราชานี้มีองค์ความรู้ว่า “แผ่นดินทองเพชรบูรณ์ เพิ่มพูน</p>	<p><i>Buddhamahādhammarājā</i> and (3) for analytics of faith for people to <i>Buddhamahādhammarājā</i>. It is the document research. Its area is Wat National park of <i>Buddhamahādhammarājā</i>, Muang, Phetchaboon. Its analytics is descriptive. Its result leads to faith in power of <i>Buddhamahādhammarājā</i>. The result of this research is found that- <i>Buddhamahādhammarājā</i> is the post of Meditation, art of Loburi built by bronze, wide sitting at 13 inches, 18 inches high, without base. The statue is wide face, protruding mouth, long ears, headdress or face shield, bangle, nice belt. The statue is dressed by ancient dress named <i>·Buddhamahādhammarājā·</i>. The statue is built in 1600 B.E. the age of <i>Chayavaraman</i> king 7 of Khom kingdom. The people faith to the <i>Buddhamahādhammarājā</i> as this respected, worshiped, protected and some god resides in the statue.in which, Petchaboon is holy land leading to wealthy and peace, happiness from the past. At that time, the governer of petchaboon invited the statue from Sukhothai on water vehicle. Between coming, if any where rests, there, wat is built for sitting of the statue. In the present, Petchaboon is named so -rich from diamond, Dhamma land, gold land loading by food, peaceful land, freeing from enemies. The people of this city take faith in Triple Gem, donate, compassion to all. There are many ancient temples from conception and power of</p>
--	--

<p>ศักดิ์สิทธิ์ เศรษฐกิจดี จริยธรรมประเพณีอุ้มพระ ค่าน้ำ” (Model>LHEF)</p> <p>สำคัญ: พุทธมหารธรรมราชา; ความเชื่อของ ประชาชน</p> <p>ปล. เหตุที่มีประเพณีอุ้มพระค่าน้ำ เพราะนางองค์ พระนีมาจากสุโขทัยทางน้ำ</p>	<p><i>Buddhamahādhammarājā</i>. Its body of knowledge is ‘Gold land of Petchaboon, more holy, good economic, the moral festival of <i>Buddhamahādhammarājā</i> diving to water in Model > GHEF</p> <p>keywords : <i>Buddhamahādhammarājā</i> ; Faith of People</p>
<p>8. เรื่อง ศึกษาวิมานของเทวดาในคัมภีร์ พระพุทธศาสนา (พระมหามงคล)</p>	<p>A Study of Deva Heaven in Buddhist Scripture</p>
<p>การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาเทวดาชั้น ฉกามาจรที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา (2) เพื่อศึกษาวิมานของเทวดา (3) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะวิมานของเทวดา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงเอกสารวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า</p> <p>เทวดา / เทพในพระพุทธศาสนา สื่อถึงความดี ความงาม การปฏิบัติธรรมของเทพ ได้แก่เทวดา 6 ชั้น คือชั้นจาตุมหาราช ชั้นยามา ชั้นดุสิตา ชั้นนิมมานดี ชั้นปรนิมมิตวสวัตตี เทพมี 3 จำพวก คือ สมมติเทพ อุตติเทพ และวิสุทธิตเทพ มาในวิมานวัตถุของคัมภีร์ขุททกนิกาย มาในภัททสาละชาดกของคัมภีร์ขุททกนิกายชาดก มาในเวตาสังยุต เทวปุตตสังยุต สักกสังยุตของคัมภีร์ สังยุตตนิกาย สคาถวรรค มาในสักกปัญหสูตรของคัมภีร์ทีมนิกาย มหาวรรค มาในมงคลสูตรของคัมภีร์ขุททกนิกาย สุตต</p>	<p>This Article is studied from the research aiming study (1) for the study of Deva in six heavens in Buddhist scripture, (2) for the study of the heaven of Deva and (3) to study of heaven character of Deva. It is the document research by studying the first source from <i>Tepitaka</i> and the secondary source from Documentaries, research report. Its analysis is description. The results of the research are found that :- The deva is appeared in <i>Tepitaka</i> communicating good, beauty, good conduct of the deva. There are six classes of the deva, i.e. <i>Jātumahārājikā</i>, <i>Tāvatiṅsa</i>, <i>Yāmā</i>, <i>Dusitā</i>, <i>Nimmānaradī</i> and <i>Paranimmitavasattī</i>. These are classified in 3 kinds, i.e.</p>

<p>นิบาต มาในภุตคามวรรคของคัมภีร์พระวินัยปิฎก มหาวิภังค์ ลักษณะของวิมานในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเป็นทั้งลักษณะสถานที่ ที่อยู่ ที่พัก ได้แก่สวรรค์ 6 ชั้น ที่สำคัญ คือวิมานของท้าวสักกะชื่อว่าไพชยนต์ปราสาทหรือบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ และวิมานอีกลักษณะหนึ่ง คือ การได้สมบัติจากบุญ การได้ความงามที่สมบูรณ์ด้วยร่างกายงดงาม การมีทรัพย์สิน มีพื้นที่ เป็นที่รัก ได้กัลยาณมิตร ได้ความสะอาดสบายจากผลบุญดังที่ปรากฏในกุญชรวิมานวัตถุวิมานที่มีช้างเป็นพาหนะ พรรณนาถึงความงามของตนที่เป็นผลมาจากการทำดีทำบุญ ปฏิบัติในอดีตชาติ ว่าเทพธิดาผู้มีดวงตางดงามคล้ายกลีบปทุม มีช้างพาหนะอันประเสริฐของเธอ ประดับประดาด้วยแก้วนานาประการ น่าพอใจ มีพลังแคล้วคล่องว่องไว กระพองสองข้างบนศีรษะช้างมีสีคล้ายสีดอกปทุม ประดับด้วยพวงดอกปทุมและพวงดอกอุบลทิพย์ งามรุ่งเรือง</p> <p>คำสำคัญ: วิมานเทวดา ; พระพุทธศาสนา</p>	<p><i>Sammatideva, Upattideva and Visuddhideva.</i> The stories of deva are from main scriptures, i.e. from <i>Vimānavatthu</i> in <i>Kuddakanikāya</i>, from <i>Dhammajakkappavattanasutta</i> in <i>Samyuttanikāya Mahāvagga</i>, from <i>devatāsamyutta</i>, <i>devaputtasamyutta</i> in <i>Samyuttanikāya Sagāthavagga</i>, from <i>Sakkapanhasutta</i> in <i>Dīghanikāya Mahāvagga</i>, from <i>Mongalasutta</i> in <i>Kuddakanikāya Suttanipāta</i> and from <i>Bhutagāmvagga</i> in <i>Vinayapiṭaka Mahāvibhanga</i>. The heaven and its character of the deva in Buddhist scripture are forms of resident, i.e. the six classes of heaven- <i>Jātum, Tāvatiṅsa, Yāmā, Dusitā, Nimmānaradī and Paranimmitavasawattī</i>. One of them is the heaven of <i>Deva-Sakka</i> named <i>Vejayant</i> or <i>Pandukampalasilā-āsana</i> and one another the heaven is beauty being fulfillment of body, property, area, below, good friend, convenience from merit appearing in <i>Kuñjaravimānavatthu</i>, i.e. the heaven is elephant as vehicle describing of one's own beauty from good action, merit, good practice in the past birth, i.e. the</p>
--	--

deity of one who has beautiful eyes as like lotus leave. The noble elephant is made up in various crystals being satisfied, powerful influence. The two humps on the sides of an elephant's head are the color of lotus decorated with lotus group and divine lotus group being fresh fine.

Keywords: Heaven of Deva;
Buddhism

รูปภาพ : ซ้อมรับปริญญา วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
(ภาพยื่น พลเอก ดร.ศิริ ทิวะพันธุ์ ศิษย์เก่าปริญญาโท)